

Analýza stavu v oblasti práce s mládežou v meste Prievidza

Júl 2020

Obsah

1. Charakteristika územia	3
1.1. Poloha	3
1.2. Z histórie	3
1.3. Príroda	6
1.4. Turistika, cykloturistika a tipy na výlety	7
1.5. Doprava a dopravná dostupnosť.....	15
1.6. Cezhraničná spolupráca a partnerské mestá mesta Prievidza	16
2. Demografický vývoj v meste	19
3. Nezamestnanosť mladých ľudí	23
4. Strategické dokumenty súvisiace s prácou s mládežou	25
4.1. Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023	25
4.2. Program rozvoja mesta Prievidza 2016 – 2023	25
4.3. Komunitný plán sociálnych služieb 2018 – 2022 (KPSS)	26
4.4. Transformácia uhoľného regiónu horná Nitra.....	27
5. Bytová výstavba	28
6. Súčasný stav práce s mládežou z pozície mesta	29
7. Organizácie, inštitúcie venujúce sa mládeži v meste	32
7.1 Školy a školské zariadenia	32
7.2 CPPaP	35
7.3 Rada mladých	36
7.4 Občianske združenia, neziskové organizácie, spolky a iné	37
7.5 Možnosti rozvíjania športových aktivít, športové kluby a zariadenia	42
8. Kde máme potenciál?.....	45
8.1 Deň s mládežou	45
8.2 Deň s mládežou Mladí pre Prievidzu- týždeň dobrovoľníctva	45
8.3 Ekorok s Nestlé Slovensko, s.r.o.	47
8.4 Vzdelávanie mladých lídrov Prievidza	48
8.5 Deň športu	49

1. CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

Prievidza je moderné okresné mesto Trenčianskeho samosprávneho kraja a centrum turistického regiónu Horná Nitra. Je ťažiskom priemyslu, obchodu, kultúry, športu a cestovného ruchu v regióne Hornej Nitry. Územie mesta Prievidza je vymedzené na báze administratívnych hraníc. Zahŕňa katastrálne územie mesta Prievidza s časťami Staré mesto (Prievidza I.), Píly (Prievidza II.), Necpaly (Prievidza III.), Kopanice (Prievidza IV.), Veľká Lehôtka (Prievidza V.), Malá Lehôtka (Prievidza VI.) a Hradec (Prievidza VII.). Prímestské štvrte majú vidiecky charakter a v prípade týchto pôvodne samostatných obcí zatiaľ nedošlo k úplnému funkčnému a stavebnému spojeniu s vlastným mestom.

Na území mesta je aj lesopark s amfiteátrom a letným kinom, multifunkčná športová hala, futbalový a zimný štadión, krytá plaváreň a ďalšie. Zemepisná poloha Prievidze v turistickom regióne Horná Nitra a predovšetkým iba 4 kilometrová vzdialenosť od významného turistického a kúpeľného strediska Bojnice s TOP atrakciami ako je Zámok Bojnice, najväčšia ZOO na Slovensku a Kúpele Bojnice, dáva mestu možnosť ťažiť z tejto pozície a rozvíjať cestovný ruch

1.1 Poloha

Prievidza sa nachádza v prechodnej oblasti medzi stredným a západným Slovenskom v centrálnej časti Hornonitrianskej kotliny, rozprestierajúc sa prevažne v Prievidzskej kotline, ktorú obklopujú predhoria Strážovských vrchov, Žiaru a Vtáčnika. Dôležitú úlohu pri vzniku a rozvoji osídlenia mesta mala aj konfigurácia riečnej siete, najmä dvoch hlavných tokov, a to Handlovky a Nitry, medzi ktorými sa v centrálnej časti územia na pravom brehu Handlovky začali usadzovať prví obyvatelia.

Takmer 50 tisíc obyvateľov modernej metropoly hornej Nitry žije na 48° 46' zemepisnej šírky, 18° 36' zemepisnej dĺžky, nadmorskej výške 260 m (chotár 257 - 887 m), na rozlohe 4 306 ha, z toho 1 753 ha poľnohospodárska pôda, 1 530 ha lesné pozemky, 48 ha vodné plochy.

1.2 Z histórie

Paleolit (40 000 pred n. l.) je najstarším obdobím ľudských dejín, kedy vývoj spoločnosti prechádza najrozsiahlšími zmenami. K tomuto obdobiu sa datuje aj sídlisko neandertálskeho človeka na Mariánskom vršku, ktoré malo prechodný charakter a slúžilo pravdepodobne pre skupinu lovcov. Stredopaleolitické nálezy (mezolit) pochádzajú z lokalít Mestský háj a Banská cesta.

K mladšej dobe bronzovej (1200 - 700 pred n. l.) prináležia nálezy sekeriek s tulajkou, ihlice, náramky a spony v Hradci. Tiež k tomuto obdobiu patrí aj pohrebisko v Hradci pod Hrádkom, kde sa

našla mohyla s popolnicami a bronzová industria. V samotnom meste Prievidza sa na centrálnom námestí našlo sídlisko dokumentované keramikou.

Na hradisku v Hradci bolo objavené jedno z najvýznamnejších osídlení pochádzajúce z prelomu letopočtov so stopami po Keltoch, Dákoch a ľude púchovskej kultúry.

Do 5. – 6. storočia je datovaný predpokladaný príchod Slovanov do okolia Prievidze, ktorí sa venovali poľnohospodárstvu a rôznej remeselníckej výrobe.

V 7. - 8. storočí sa na území Slovenska začali formovať menšie kniežactvá a ich postupným spájaním vzniká Veľkomoravská ríša, ktorej súčasťou sa stala aj horná Nitra. Údolím rieky Nitry viedla významná obchodná cesta, ktorá podmieňovala aj udržanie osídlenia v lokalitách Hradec, Prievidza a Veľká Lehôtka. Na hradisku v Hradci sa našla keramika so značkami výrobcov, železné predmety dennej potreby a zbrane. Najvýznamnejším nálezom je malé pozlátené kovanie z bronzu so štylizovaným motívom vtáka, ktoré pochádza pravdepodobne zo salzburskej dielne z obdobia okolo roku 800.

Väčší rozvoj výroby v 9. – 10. storočí podmienil aj vznik špecializovaných remesiel - výrobu keramiky a dechtu a spracovanie železa.

Prvé písomné zmienky o Prievidzi pochádzajú z roku 1113 v metačnej listine benediktínov zo Zobora.

V roku 1383 boli mestu udelené kráľovnou Máriou kráľovské privilégia a ich následné úpravy ďalšími panovníkmi priaznivo vplývali na rozvoj výroby a obchodovania. Zároveň sa tak vytvárali podmienky pre budovanie základov mestského celku. Prosperita mesta, jej míľové právo, ktoré umožňovalo v obvode jednej míle od jej katastra a katastra jej troch poddanských dedín - Malá a Veľká Lehota a Moštenica - vykonávať remeslo, predávať chlieb, loviť ryby a ďalšie, boli nepísaným pozvaním pre remeselníkov. Majstri vytvárali postupne združenia – cechy (cech súkenníkov, čižmárov, murárov, krajčírov, kováčov, mäsiarov, gombičkárov, kožušníkov....)

Po bitke pri Moháči v roku 1526 na trón nastúpil Ferdinand I. z rodu Habsburgovcov, ktorý odobral bojnické panstvo Jánovi Zápoľskému a daroval ho Alexejovi Turzovi. Turzovci vlastnili rozsiahle majetky a patrili k najvýznamnejším uhorským veľmožom. Nepriaznivá situácia monarchie vplyvom tureckých nájazdov viedla k posunutiu obchodnej a poštovej cesty z Viedne do Sedmohradska cez územie stredného Slovenska a teda aj cez Prievidzu. Na severnom rohu námestia a Dreveného rínku vybudovali poštovú stanicu s niekoľkými hospodárskymi stavbami, ktorá pre svoj účel slúžila až do 19. storočia.

V roku 1636 majitelia bojnického panstva - Turzovci vymreli po meči a celé panstvo s Prievidzou a dvoma obcami prešli do dedičského práva rodu Pálfi, ktorí pozvali do Prievidze piaristov, ktorých poslaním je výchova školskej mládeže.

Rok 1678 bol pre Prievidzu tragický. Kuruci z Tóköliho protihabsburského vojska vtrhli do Prievidze, zničili množstvo domov, vydrancovali a požiarom zničili majetky mesta (mestský dom, starobinec, kostol so školou, pivovar), kláštor piaristov a domy samotných mešťanov. Pri požiari zhorela aj značná časť archívnych

V rokoch 1740 -1753 bol vybudovaný piaristický kostol podľa projektov Hyacinta Hangkeho s interiérovými maľbami Jána Štefana Bopovského a barokovými sochami Dionýza Stanettiho. Kostol sa radí k najkrajším barokovým sakrálnym stavbám strednej Európy.

V 18. storočí v meste vznikla manufaktúra na výrobu keramiky, ktorú si cenili najmä pre jej kvalitu. V dikálnych (daňových) súpisoch sa uvádza, že viac ako 50% obyvateľstva sa zaoberalo remeslom alebo obchodom.

Nasledujúce storočie sa nieslo v znamení rozvoja priemyslu (výroba škridiel a dlaždíc, výroba éterických olejov), remesiel, bánk, ale i školstva. Vytvorením židovskej školy, ktorá sa neskôr stala dostupnou aj ostatným deťom, sa posilnil vzdelávací proces.

Začiatkom 20 storočia z celkového počtu obyvateľov 4479 pracovalo v priemysle 438, z toho 398 mužov a 40 žien. Z nich bolo 182 samostatných remeselníkov.

Roky 1. svetovej vojny priniesli hospodársky úpadok, pretože väčšina mužov nastúpila do armády.

Po vzniku Československej republiky nastal opätovný rozmach nielen priemyselnej výroby, ale i kultúrneho, spoločenského a športového života, napr. aktivizovala sa činnosť atletického klubu, športový klub propagoval futbal, turistiku ako aktívne športovanie propagoval založený Klub čs. turistov, v meste pracovalo 15 knižníc, na poli kultúry viac ako 30 spolkov. Školstvo v Prievidzi získalo novú 13-riednu budovu gymnázia pre 750 žiakov, ktorej výstavba začala roku 1928.

Ťaživá hospodárska situácia na svetových trhoch ovplyvnila výrobu aj v jednotlivých krajinách a kríza zasiahla nielen drobných remeselníkov, ale aj spoločné firmy a družstvá, tragickým spôsobom stúpala nezamestnanosť. Zriadila sa v meste obecná kuchyňa, ktorá s výnimkou štvrtka a nedele poskytovala stravu viac ako 300 nezamestnaným. Nepriaznivú situáciu obyvateľstva dokazovalo usporiadanie štyroch hladových pochodov. Organizovala sa široká podpisová akcia roľníkov za oslobodenie od ťažkých daňových bremien.

Tieto ťažké roky vyústili do 2. svetovej vojny. Útoky proti židovským obyvateľom neobchádzajú ani mesto. Najskôr len vyhotovenie súpisu majetku 281 židovských rodín, neskôr pravidelné domové prehliadky na získanie zlata, šperkov a peňazí predchádzajú arizáciu židovského majetku v ďalších rokoch a zákazy zdržovať sa na verejných priestranstvách. Arizácia podnikov pokračovala, popri Carpatii postihla aj tlačiareň Gubiča a Patriu a ďalšie židovské majetky. Represívna politika zasiahla aj ostatné obyvateľstvo a narastá nespokojnosť. Z mesta deportovali 145 židov do rôznych táborov na Slovensku a 5. júna 1942 nasledoval transport ďalších 267 do tábora v Novákoch. V meste sa objavili

letáky s proti fašizmu orientovanými heslami a na strane ilegálneho hnutia stála aj miestna žandárska stanica. Ilegálni pracovníci sa neskôr stiahli a v pohorí Vtáčnik začali budovať partizánske oddiely. Pri leteckom útoku v marci 1945 zahynulo 13 obyvateľov, 25 bolo ranených a 20 domov zničených. Pri ústupe nacisti zničili na železničnej stanici výhrevňu, vodáreň, nákladné skladište, poškodili trate a zdemolovali aj oba železničné mosty. Ich besnenie zastavil postup vojakov 2. ukrajinského frontu, 40. armády, 51. armádneho zboru, 133. leteckej divízie, 764. streleckého pluku pod vedením A. V. Kozľakovského. 4. apríla 1945 bola Prievidza opäť slobodná.

Skončením druhej svetovej vojny sa uzavrela jedna z bolestných etáp v dejinách ľudskej civilizácie. Napriek značným materiálnym i duchovným stratám sa dianie nezastavilo, začal sa proces pokroku a modernizácie všetkých sfér života. Prievidžania od prvých slobodných dní stáli v popredí obnovy života. Uvedením železničnej trate z Prievidze do Nítry v posledných májových dňoch roku 1945 sa začalo s rozsiahlymi premenami v hospodárskom živote, ktorý prinášal nielen obnovenie pôvodných priemyselných podnikov, ale aj vznik nových hospodárskych priemyselných a energetických komplexov.

1.3 Príroda

V atraktívnom prostredí hornej Nítry, poskytujúcom príležitosti k turistike, športu, rekreácii i relaxácii, boli za účelom zachovania najhodnotnejších častí prírody s pôsobivými geomorfologickými výtvormi na anorganickom podloží s jedinečnými zástupcami fauny a flóry zriadené:

- 2 chránené krajinné oblasti (CHKO Ponitrie, CHKO Strážovské vrchy). Celková rozloha chránených krajinných oblastí na území okresu je 16 519,4 ha.,
- 4 národné prírodné rezervácie (NPR Rokoš, NPR Veľká skala, NPR Vtáčnik, NPR Vyšehrad). Ich celková rozloha je na území okresu 389,5 ha,
- 4 prírodné rezervácie (PR Biely kameň, PR Buchlov, PR Makovište, PR Temešská skala,
- 1 národná prírodná pamiatka (NPP Prepoštská jaskyňa). Lokalita je cenným dokladom klimatických zmien a foriem rastlínstva a živočíchov štvrtohôr. Je to jedna z najvýznamnejších archeologických lokalít SR s najstarším výskytom pračloveka neandertálskeho typu na Hornej Nitre,
- 5 prírodných pamiatok (PP Hradisko, PP Kobylince, PP Končítá, PP Prielom, PP Sivý kameň).

Viacere z atraktivít chránených území sú sprístupnené náučnými chodníkmi ako napríklad na Vtáčnik, Buchlov, náučný chodník Fraňa Madvu, ktorý vedie z Nitrianskych Sučian cez Madvovu dolinku do Nitrianskeho Rudna a náučný chodník na Vyšehrad, ktorý je tiež významnou archeologickou lokalitou.

Hydrologické pomery v regióne sú veľmi vhodné pre rozvoj cestovného ruchu. Os územia okresu tvorí rieka Nitra, ktorá z pravej strany priberá Nitricu a z ľavej strany Handlovku. Nitra pramení v Malej Fatre a jej celková dĺžka je 197 km. Nitrica pramení v Strážovských vrchoch a má dĺžku 51 km.

Handlovka pramení na svahoch Vtáčnika a je dlhá 32 km. Z vodstva majú pre tento región rozhodujúci význam minerálne a termálne pramene. Bojnické termálne pramene s teplotou 28 - 48 C sa stali základom rozvoja kúpeľov v Bojniciach, ktoré sa v súčasnosti vďaka rozsiahlym investíciám a rekonštrukcii, stávajú cieľovým miestom aj pre zahraničnú klientelu, predovšetkým z nemecky hovoriacich krajín. Liečia sa tu choroby pohybového ústrojenstva a nervové choroby. Regionálny význam majú kúpele Chalmová.

1.4 Turistika, cykloturistika a tipy na výlety

Z turistického hľadiska je najzaujímavejšie historické centrum, viaceré národné kultúrne pamiatky, sakrálne a technické pamiatky, meštianske domy, osobnosti, múzeum a galérie, ktoré v prevažnej miere ponúka prehliadková trasa „Zlatá prievidská cesta“. No nielen samotné mesto, ale i celý región hornej Nitry je pre turistov nesmierne atraktívny.

1.4.1 Turistika

Kolorit Horného Ponitria ponúka svojim návštevníkom nezabudnuteľné zážitky. Pohľad na krásy prírody Horného Ponitria z pešieho chodníka patria k nezabudnuteľným spomienkam na tento malebný kraj. Množstvo asfaltových, poľných, lesných ciest, ale aj otvorených pláni láka návštevníkov spoznať architektúru, zvyky a zaujímavosti tohto kúta Slovenska.

Kľak

Jednoznačne najkrajší výhľad na Hornú Nitru je z vrcholu Kľaku. Je to výrazný hôľnato-skálnatý vrchol na hlavnom hrebeni južnej časti Lúčanskej Malej Fatry. Vrchol Kľaku vo výške 1352 m, rozpoznateľný a viditeľný od Rajeckých Teplíc až po Bystričany, je výborný vyhliadkový bod s kruhovým výhľadom na všetky okolité pohoria. Vrcholom Kľaku vedie turistický chodník, vedúci z Fačkovského sedla ďalej na sever hlavným hrebeňom pohoria. Pod vrcholom vo výške 990 m n.m. je Kľacký vodopád.

Vtáčnik

Vrch Vtáčnik, 1345,8 m n.m., je najvyšším vrchom celého rovnomenného pohoria. Vypína sa na pomedzí prievidského a žarnovického okresu a predstavuje výraznú dominantu šireho okolia. Vrch pokrývajú husté zmiešané lesy, samotný vrchol ozdobený železným krížom je však čiastočne odlesnený a ponúka ďaleké výhľady na Kremnické, Štiavnické i Strážovské vrchy, Veľkú i Malú Fatru a celú oblasť hornej Nitry. K lákadlám vrchu, ale i celého pohoria vytvoreného v dávnych dobách sopečnou činnosťou, patria nádherné andezitové skalné útvary. Vrch Vtáčnik a jeho okolie je súčasťou rovnomennej národnej prírodnej rezervácie vyznačujúcej sa starými lesnými porastmi miestami priam

pralesovitého charakteru. Severovýchodný svah vrchu je mimoriadne bohatý na čučoriedky. Na Vtáčnik vedú viaceré značkované turistické chodníky. Východiskami túr môžu byť obce Kľak, Lehota pod Vtáčnikom, Kamenec pod Vtáčnikom či Bystričany. Vrchol Vtáčnika je i zastávkou náučného chodníka, ktorého východiskom je Gepňárova dolina situovaná pri obci Bystričany.

Kláštorská skala

Kláštorská skala, 1278,7 m n.m., je tretí najvyšší vrch v pohorí Vtáčnik. Nachádza sa v centrálnej, najvyššej časti pohoria nad obcou Kľak a pokrýva ho zmiešaný les. Je známy predovšetkým skupinou andezitových skalných útvarov, ktorá sa nachádza pod jeho vrcholom, a ktorá predstavuje najkrajšie a najvýraznejšie skalné mesto v celom pohorí. Možno tu obdivovať majestátné skalné veže, bloky, stupne, piliere... Najvyššie z týchto útvarov dosahujú výšku až okolo 20 m. Skalnému mestu dodáva na atraktivite zaujímavá bloková odľučnosť – prírodný jav charakteristický pre sopečnú horninu andezit. Zo skalísk Kláštorskej skaly sa naskytajú krásne výhľady na Pohronie a do údolia Nitry. Na Kláštorskú skalú vedú značené turistické chodníky z obcí Bystričany, Kamenec pod vtáčnikom či Kľak, možno ju však zdolať i v rámci hrebeňovky po Vtáčniku.

Biely kameň

Vrch Biely kameň, 1135 m n.m., je sčasti bralnatý vrch v pohorí Vtáčnik. Nachádza sa mimo hlavného hrebeňa v severovýchodnej časti pohoria. Na východnom úpätí pramení Handlovka a Lutinský potok. Vrch pokrýva zmiešaný les, no severné a východné svahy tvorí strmo sa zvažujúci skalnatý zráz. Veľká časť vrcholu patrí do rezervácie Biely kameň, ktorá chráni práve rozpadávajúce sa lávové prúdy. Západné a južné svahy klesajú len mierne a pokračujú na sever k Tlstému dielu, 1016 m n.m. a na západ k Jančekovej skale, 843 m n.m.

Vyšehrad

Pôsobivý skalnatý vrch Vyšehrad, 829 m n. m., geograficky patriaci do pohoria Žiar, nachádza sa na hranici okresov Turčianske Teplice a Prievidza. Na východnom úpätí sa nachádza obec Jasenovo, na západnom Vyšehradné. Je známy predovšetkým svojou bohatou históriou. Vďaka svojej výhodnej polohe, ako spojnice Hornonitrianskej a Turčianskej kotliny sa stal jeho vrchol miestom záujmu viacerých kultúr, vrátane Keltov a Slovanov. Predstavoval strategicky významné miesto, z ktorého sa dala kontrolovať dôležitá obchodná trasa vedúca naprieč Európou, tzv. jantárová cesta. Nečudo, že bol osídlený už od praveku. V období Veľkej Moravy sa na jeho vrcholovej plošine rozkladalo hradisko, ktoré predstavovalo významné mocenské centrum regiónu (medzi miestnymi sa dokonca povára, že tu bol pochovaný sv. Metod). I v stredoveku fungovali na Vyšehrade menšie drevené hradištné pevnosti. Zvyšky dávnych obranných stavieb tu možno pri pozornom bádání odhaliť ešte i dnes. Vrch Vyšehrad patrí za jedno z našich najvýznamnejších archeologických nálezísk. Okrem toho je však i vyhľadávanou

turistickou lokalitou. Jeho vrcholová časť bola vyhlásená za národnú prírodnú rezerváciu. Nachádza sa tu vzácna lesostepná vegetácia a množstvo chránených druhov hmyzu. Z vrcholu sa naskytá nádherný výhľad na Turiec a hornú časť Ponitria. Lokalitou vedie náučný chodník venovaný histórii, archeológii, a tiež prírodným pomerom oblasti. Najjednoduchší prístup na Vyšehrad je z obce Jasenovo.

Rokoš

Vrch Rokoš, 1010 m n.m., nachádzajúci sa v južnej časti Strážovských vrchov je pomerne málo známy, pritom ide o naskrze unikátnu prírodnú lokalitu, ktorá sa radí medzi tzv. Územia európskeho významu. Vrch sa vyznačuje prekrásnou divokou prírodou. Jeho strmé a rozoklané úbočia sú domovom mnohých vzácných druhov rastlín a živočíchov, napríklad prísne chráneného rýsa ostrovida. Vrchol Rokoša je zalesnený, nejde teda o ktovieaké vyhlídkové miesto. Z o niečo nižšie položených lúk, na ktorých rastie viacero vzácných druhov orchideí, sa však otvára niekoľko skutočne pekných výhľadov. Na jednej takejto lúke nachádzajúcej sa iba pár minút chôdze od vrcholu stojí pamätník slávnych rodákov z neďalekej obce Uhrovec – Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka. Na vrch Rokoš vedie viacero značených turistických chodníkov. Sú to napríklad chodníky z obcí Nitrianske Rudno, Uhrovské Podhradie, Diviacka Nová Ves, Diviaky nad Nitricou (časť Ješkova Ves) či dlhá červeno značená hrebeňovka z obce Uhrovec. Vystúpiť sem však možno i po náučnom chodníku Fraňa Madvu začínajúcom v Nitrianskych Sučanoch, z ktorého však treba po čase odbočiť na modrú turistickú značku z Diviackej Novej Vsi. Práve táto možnosť sa považuje za najkrajšiu a najzaujímavejšiu prístupovú cestu na Rokoš, náučný chodník totiž prechádza cez veľmi pekné a značne exponované miesta istených reťazami, na jeho trase sa navyše nachádza i jedna verejnosti voľne prístupná jaskyňa – jaskyňa Brložná diera.

1.4.2 Cykloturistika

V súčasnej dobe sa uskutočňuje výstavba **Cyklotrasy medzi mestami Prievidza a Bojnice**, s cieľom zvýšiť atraktivitu a prepravnú kapacitu nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb. Cyklotrasa na katastrálnych územiach miest Prievidza a Bojnice bude slúžiť najmä na prepravu do zamestnaní a významných miest občianskej infraštruktúry medzi týmito mestami. Dôjde k vybudovaniu 3 666,4 metrov cyklistických chodníkov a spoločných chodníkov pre cyklistov a peších a k vybudovaniu 4 prvkov doplnkovej cyklistickej infraštruktúry. Existujúce cykloturistické trasy sú cez les značené, na križovatkách označené bielym štvorcom so zeleným číslom.

Tužina – Gápel'

Stručná charakteristika trasy: dĺžka 10 km; stredná náročnosť; aj pre deti; povrch - spevnené a nespevnené lesné cesty; reliéf mierne prevýšený.

Handlová – Stanište

Stručná charakteristika trasy: dĺžka 2.5 km; stredná náročnosť; aj pre deti; povrch - spevnené a nespevnené lesné cesty; reliéf mierne prevýšený. Na rázcestí "Strieborná jedľa" nadväzuje na trasu Handlová - Veľká Lehôtka, z ktorej sa pokračuje po spevnej lesnej ceste do obce Hradec. Na kraji lesa je rekreačné zariadenie "Stanište".

Handlová – Veľká Lehôtka

Stručná charakteristika trasy: dĺžka 7.8 km; stredná náročnosť; aj pre deti; povrch - spevnené a nespevnené lesné cesty; reliéf mierne prevýšenie. Začiatok cyklotrasy je v Handlovej na kraji lesa pod "Pfaftenbergom". Trasa ďalej pokračuje po spevnenej lesnej ceste smerom k rekreačnému stredisku "Tri studničky", kde približne po 2,4 km je odbočka pod Malým Gričom. Ďalej pokračuje po lesnej ceste, kde po absolvovaní 1,8 km sa dostanete na rázcestie "Strieborná jedľa" s cyklotrasou Handlová - Stanište. Do obce Veľká Lehôtka je potrebné ešte prejsť 3,6 km.

Remata - Sklené

Stručná charakteristika trasy: dĺžka 4 km; stredná náročnosť; aj pre deti; povrch - spevnené a nespevnené lesné cesty; reliéf prevýšenie. Cyklotrasa začína na odbočke z hlavnej cesty Prievidza - Handlová pri podjazde smerom na rekreačné stredisko Remata a pokračuje po poľnej ceste k rekreačnému stredisku Baník na Remate. Ďalej sa po lesnej ceste dostanete až na kraj lesa a cez lúky na hrebeni dôjdete do cieľa cyklotúry, do obce Sklené.

Nedožery-Brezany – Malá Čausa – Ráztočno - Remata

Stručná charakteristika trasy: dĺžka 16.3 km; stredná náročnosť; aj pre staršie deti; povrch - asfalt, spevnené a nespevnené lesné cesty; reliéf mierne prevýšenie. Trasa začína za obcou Nedožery - Brezany smerom do doliny "Ostrá" približne 1 km po asfaltovej ceste. Pokračuje 3,5 km lesom po spevnenej ceste, nasleduje odbočka do Malej Čause. Po absolvovaní ďalších 3 km sa dostanete do Jalovca a pokračuje približne 2 km smerom na Ráztočno a trasa končí zvládnutím posledných 2,5 km pri kameňolome v Remate. Tu máte možnosť zísť na asfaltovú cestu Handlová - Prievidza, alebo sa vrátiť po absolvovanej trase späť.

Prievidza – Nedožery-Brezany

Stručná charakteristika trasy: dĺžka 5.4 km; ľahká náročnosť; aj pre deti; povrch - asfalt, spevnené a nespevnené lesné cesty; reliéf mierne prevýšenie. Jedná sa o nenáročnú cyklistickú trasu, ktorej začiatok je pri vstupnej bráne Lesoparku na sídlisku Sever, vedie cez les po poľnej ceste, z ktorej

sa odbočuje na lesnú cestu vedúcu až k horárni "Klčovňa", kde si môžete urobiť prvý odpočinok alebo ísť ďalej. Od horárne pokračujete po križovatku a po asfaltovej ceste sa dostanete až do cieľa svojho výletu. V obci môžete navštíviť niekoľko turistických a kultúrnych zaujímavostí - Kostol sv. Heleny a Krista kráľa, národnú kultúrnu pamiatku Ľudový dom so sypárňou alebo sa ísť osviežiť na vodnú priehradu a pochutnať si na rybích špecialitách v blízkej reštaurácii. Ak by ste sa vybrali opačným smerom od obce Nedožery-Brezany, odbočka na lesnú cestu je približne po 1 kilometri.

1.4.3 Tipy na výlety, atrakcie

Bojnický zámok

Tento zámok patrí medzi najkrajšie pamiatkové objekty na Slovensku. Každoročne ho vyhľadávajú návštevníci z celého sveta. A to nielen pre jeho pútavú históriu, ale hlavne pre nádherné romantické prostredie a architektúru. Pôvodne bol Bojnický zámok gotickým hradom pochádzajúcim z 11. storočia. Na zámku sa odvtedy vystriedalo mnoho majiteľov, medzi ktorými nechýbal ani uhorský veľmož Matúš Čák Trenčiansky, Matej Korvín či Thurzovci. Od 17. storočia patril zámok Pálffyovcom, ktorí v roku 1909 dokončili prestavbu goticko-renesančného hradu na súčasný reprezentačný zámok. Na Bojnickom zámku môžu návštevníci absolvovať denné a večerné prehliadky s trvaním 90 minút a s výkladom o histórii zámku. Tajomný ráz prepožičiava Bojnickému zámku aj prírodná travertínová jaskyňa. V jaskyni sa nachádzajú dve jazierka. V minulosti jaskyňa slúžila ako úkryt a zároveň zásobáreň vody. Nielen interiér, ale i exteriér zámku je očarujúci. Bojnický zámok obkolesuje charakterový park. Nachádza sa tu viacero vzácných a zaujímavých stromov. Jedným z nich je i Lipa kráľa Mateja či vzácny strom Ginkgo biloba. Počas roka sa na zámku koná množstvo akcií. Medzi tie najpopulárnejšie rozhodne patria Noc strašidiel, Valentín na zámku, Medzinárodný deň detí na zámku, alebo divadelný festival Rozprávkový zámok, či Mikuláš a Vianoce na zámku.

Uhrovecký hrad

Uhrovecký hrad alebo Uhrovský hrad je zrúcanina hradu v južnej časti Strážovských vrchov, nad obcou Uhrovské Podhradie. Hrad bol postavený v polovici 13. storočia v nedostupnom teréne Nitrických vrchov. Neskororománska pevnosť onedlho prešla do rúk Matúša Čáka, po ktorom ho vlastnili napríklad Žigmund Luxemburský, Stibor zo Stiboríc. V období 15. a 16. storočia bohatí páni viedli početné majetkové spory o tento hrad, ktorý často menil majiteľov. Napokon pripadol rodu Zayovcov. Doba hospodárskej aktivity sa prejavila aj na stavebných úpravách hradu. Hrad sa vďaka svojej polohe neocitol v centre diania veľkých bojov, dokonca ho nezničili ani turecké vojská pri svojich nájazdoch. K jeho deštrukcii prispeli napokon samotní Zayovci, ktorí život sústredili do pohodlnejšieho kaštieľa v Uhrovci a na hrade udržiavali iba strážne a hospodárske objekty. Neskôr začali Uhrovecký hrad využívať ako väznicu a v priebehu 18. storočia stratil svoju pôvodnú funkciu. Po požiari v júli

1848 hrad začal nezadržateľne pustiť. Napriek tomu sa však vďaka odľahlej polohe hradu zachovala jeho pomerne kompaktná ruina s peknými ukázkami vzájomného prepojenia viacerých slohových období.

Kostol Najsvätejšej Trojice (Piaristický kostol)

Kostol Najsvätejšej Trojice známy aj ako Piaristický kostol je jeden z troch historických kostolov v Prievidzi. Patrí k najkrajším barokovým pamiatkam strednej Európy. S výstavbou sa začalo v roku 1666. Dokončený bol pod vedením rehoľného staviteľa P. Hangheho v roku 1740-1753. Celý kostol sa nesie v barokovom štýle. Dominantou kostola je hlavný oltár s mramorovou stĺpovou architektúrou a s ústredným obrazom Nanebovzatia Panny Márie, ktorého dej pokračuje v plastickej kompozícii vznášajúcej sa v priestore. Obrazy na všetkých piatich bočných oltároch sú podobného štýlu.

Kostol sv. Bartolomeja (farský kostol)

Farský kostol sv. Bartolomeja apoštola je gotický kostol v Prievidzi (Pribinovo námestie) z druhej polovice 14. storočia. Farnosť v Prievidzi bola založená začiatkom 13. storočia. V roku 1321 hradná fara zanikla, a onedlho sa začalo so stavbou novej - mestskej fary a farského kostola. Počas rokov kostol prešiel rôznymi zmenami. Interiér sa nezachoval v pôvodnom stave, zachovali sa len niektoré gotické kostolné predmety , ktoré sa používajú dodnes. Interiér bol doplnený o organ. Veža kostola, postupne dostávala zvony, ktoré zvolávali ľud na bohoslužby a boli tiež signalizačným zariadením v prípade pohrôm. V roku 1523 bola vytvorená na severnej strane *freska Snímanie z kríža*. Na južnej strane je *freska sv. Krištofa*. Po rekonštrukcii strechy a iných opravách bol kostol sv. Bartolomeja v roku 1963 zapísaný do ústredného zoznamu pamiatok. V 19. a 20. storočí bol kostol niekoľkokrát reštaurovaný. V roku 1969 bol farský kostol vykradnutý.

Kostol Nanebovzatia Panny Márie

Kostol Nanebovzatia Panny Márie je národnou kultúrnou pamiatkou. Bol postavený okolo roku 1260 ako súčasť prievidzského hradu. Pôvodne mal románske prvky, ale neskôr ho karmelitáni prestavali v gotickom slohu. Z interiéru kostola sa zachovala iba stredoveká socha Panny Márie z druhej polovice 15. storočia. V blízkosti kostola je vyhládka s pohľadom na pohorie Vtáčnik a časť Prievidze. Mariánsky vršok je už tradične miestom konania Mariánskej púte k Nanebovzatej Panne Márii v období Prievidzských hodov.

ZOO Bojnice

Národná zoologická záhrada Bojnice je najstaršou a najnavštevovanejšou zoologickou záhradou na Slovensku. ZOO Bojnice leží v tesnej blízkosti romantického Bojnického zámku. Patrí k

zoologickým záhradám všeobecného typu, tj. bez vyhranenej špecializácie. Národná zoo Bojnice prezentuje jedinečnú kolekciu zvierat z celého sveta vo viac ako 430 druhoch, a preto sa ZOO Bojnice môže popýšiť najväčšou kolekciou zo všetkých slovenských zoo. Vďaka špeciálnym programom, ktoré bojnická ZOO ponúka, môžete na jeden okúsiť, aké je to byť ošetrovateľom, záhradníkom či kuchárom v ZOO. Prostredníctvom komentovanej prehliadky poodhalíte tajomstvá zo života zvierat alebo sa dokonca môžete ocitnúť aj v zázemí ZOO, kde sa bežný návštevník nedostane. V predajni suvenírov si na pamiatku si môžete zakúpiť darčkové, spomienkové a propagačné predmety s tematikou bojnickej ZOO. Bojnická zoologická záhrada je otvorená denne počas celého roka.

Vyhliadková veža Čajka v oblakoch

Nad mestom Bojnice vyrástla unikátna vyhliadková veža s prevýšením asi 30 metrov. Ide o pomerne náročnú technickú stavbu, ktorá nemá na Slovensku obdoby. Vyhliadková veža v Bojniciach sa inšpirovala podobnou vežou nachádzajúcou sa na Morave. Z vyhliadky sa Vám naskytne pôsobivý výhľad na okolitú krajinu, Bojnický zámok a jeho okolie i na Prievidzu, ktorá nie je bežne vidieť z menšej výšky. Súčasťou stavby je i tobogan, ktorým sa odvážni návštevníci môžu spustiť z vrcholu veže nadol. Vyhliadková veža sa nachádza v zalesnenej časti, západne od Bojnického zámku. Leží neďaleko Bojníckej kalvárie a kaplnky sv. Vendelína v lese. Do lesa vedie spevnená cesta vhodná pre bicykle alebo kočíky a vedú sem značené turistické trasy z Bojníc aj od Bojnických kúpeľov. Pešia trasa z Bojníc trvá približne 40 minút. V budúcnosti sa plánuje dokonca lanovka od termálneho kúpaliska Čajka. Ak sa rozhodnete prísť autom, parkovisko sa nachádza 5 minút cesty od rozhľadne. Vstup na vyhliadku je kontrolovaný a spoplatnený.

Hornonitrianske múzeum

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi patrí medzi najmladšie múzeá na Slovensku. Založené bolo v roku 1985 no dnešných dní počas svojej pomerne krátkej existencie si stihlo do svojho zbierkového fondu pripísať viac ako štvrt' milióna zbierkových predmetov, pričom viaceré z nich majú medzinárodný význam. Zbierkový fond, Hornonitrianskeho múzea tvoria archeologické, etnologické, historické, botanické, numizmatické, zoologické a geologické zbierky. Tie sú návštevníkom prezentované prostredníctvom stálej expozície s názvom HISTORIAE SUPERIOR NITRIENSIS - História hornej Nitry. K najcennejším patria archeologické nálezy strednopaleolitických kultúr v podobe štiepanej industrie, bohatý inventár lužických pohrebísk, strieborný poklad z rímskeho hrobu, či dokonca románsky meč z 11. storočia. Európsky význam má rozsiahla zbierka bezstavovcov a jedinečné paleontologické nálezy treťohornej flóry a fauny. Hornonitrianske múzeum pravidelne organizuje aj krátkodobé podujatia, prezentácie, edukačné aktivity a výstavy partnerských domácich i zahraničných múzeí alebo prezentácie záujmových zoskupení i súkromných zberateľov.

Zlatá prievidská cesta

Zlatá prievidská cesta je ojedinelý prehliadkový okruh mestom so sprievodkyňou v dobovom kroji a kvalifikovaným výkladom. Dva okruhy Zlatej prievidskej cesty ponúkajú prehliadku najzaujímavejších udalostí v histórii mesta. V 45 zastaveniach veľkého okruhu a 27 zastaveniach malého okruhu sa účastníci dozvedia o zachovalých architektonických pamiatkach mesta, jeho prírodných krásach i významných objektoch zo súčasnosti i minulosti.

Múzeum praveku a Prepoštská jaskyňa

Múzeum praveku je jediným svojho druhu na Slovensku. Nachádza sa v areáli tzv. Prepoštskej jaskyne, priamo na pôvodnom mieste, ktoré v dobe kamennej obýval neandertálsky človek. Prepoštská jaskyňa sa nachádza uprostred divokej prírody, ktorá umocňuje tunajšiu atmosféru a dodáva celému múzeu autentický ráz. Zaujímavá expozícia múzea preniesie návštevníka niekoľko tisícročí späť -- do čias, kedy sa každý deň tvrdo zápasilo o holý život, do doby kamennej. Celkový zážitok z prehliadky je počas dobrého počasia umocnené aj tým, že sa po stopách pravekých neandertálcov vydáte jednoducho bosými nohami. Vďaka tomu si vyskúšate nielen to, ako sa kedysi chodili pravekým ľuďom, ale zároveň urobíte niečo prospešné aj pre svoje zdravie. Prehliadka je doplnená aj o pútavý výklad a zaujímavé artefakty, vďaka ktorým vstúpite do života neandertálcov, dozviete sa zaujímavé informácie o usporiadaní ich spoločnosti, spôsobe lovu či starostlivosti o praveký domáci kozub. Múzeum praveku v Bojniciach ponúka aj skutočne atraktívnu nočnú prehliadku pri mihotavom svetle horiacich fakiel, ktorá má svoje neopakovateľné čaro a tajomnú atmosféru.

Sklársky skanzen vo Valaskej belej

Sklársky skanzen - Sklený sen je originálne miesto, kde môžete spoznať ako naši predkovia vedeli pracovať so žeravým sklom. Múzeum poskytuje jedinečnú šancu vidieť zabudnuté sklárske umenie a spoznať, aká je ručná výroba skla! Návštevou sklárskeho skanzenu získate zážitok ale aj poznatky o sklovine, o výrobe hutného a fúkaného skla, o používaní sklárskej píšťaly. Prácu so sklom naživo možno vidieť iba v dňoch, keď je zapálená pec. Preto je potrebné sa na návštevu vopred telefonicky objednať.

Gumi land

Gumi land v Bojniciach na ihrisku pod farou je malý zábavný park plný nafukovacích atrakcií, kde dosýta vybláznite a zaručene unavíte svoje deti. Za poplatok sú v ponuke rôzne nafukovacie atrakcie ako skákacie hrady či šmykl'avky a nechýbajú ani nafukovacie loďky na malom nafukovacom jazierku pre najmenších. Atrakcie sú prekryté a preto sa môžete prísť zabaviť za každého počasia.

Pieskové sochy

Ďalšou novinkou medzi atrakciami hornej Nitry je jedinečná výstava pieskových hradov a zámkov. Z neuveriteľných 130 ton piesku je vymodelovaných spolu 9 hradov a zámkov (Bratislavský, Oravský, Trenčiansky, Kežmarský, Spišský hrad, Bojnický a Smolenický zámok, hrady Strečno a Krásna Hôrka) a 3 rozprávkové bytosti – kráľ, princezná a drak.

Pieskové sochy vytvorili šikovní slovenskí umelci, ktorí zároveň vytvárajú každý rok aj sochy pre Tatranský ľadový dóm na Hrebienku.

Sokoliari AQUILA

V Bojniciach nájdete sokoliarov v prírodnom amfiteátri stálej scény AQUILA, ktorý sa nachádza asi 100 metrov od vchodu do zámku. Vystúpenia sú tematicky zasadené do dobových čias. Aj preto sú aktéri oblečení vo fascinujúcich dobových kostýmoch a očarujúcu starodávnu atmosféru dotvára aj historická hudba, na ktorú predvádzajú lety rôznych dravcov. Majestátne dravce si môžete prezrieť celkom zblízka, rovnako ako ich oslnivý prelet nad Vašimi hlavami. Deti sa s dravcami môžu aj odfotiť a pohladkať si ich, vďaka čomu si z návštevy sokoliarov odnesú nádhernú pamiatku. Predstavenie sokoliarov je spestrené aj kúzelníkom, ktorí deťom predvedie svoje kúzla i čary. Sokoliari Aquila majú vo svojom repertoári aj divadielko s bábkami aj bez nich. Deti sa môžu započúvať do pútavých historických rozprávok či naučiť sa pesničku o strašidlách.

Hornonitriansky bankský skanzen

K turistickým zaujímavostiam regiónu Horná Nitra bezpochyby patrí aj Hornonitriansky bankský skanzen, ktorý je prevádzkovaný na bani Cigeľ. Návštevníkom ponúka jedinečnú možnosť na vlastné oči vidieť a osobne si aj vyskúšať cestu, ktorou baníci každodenne fárajú do útrob zeme za prácou plnou nebezpečenstiev a nástrah. Priestory banického skanzenu sú výnimočné aj tým, že sa nachádzajú v dobývacom priestore časti bankského závodu, v ktorom sa ešte donedávna vykonávala aktívna ťažba hnedého uhlia. Expozícia skanzenu približuje dejiny hnedouhoľného baníctva na Slovensku v konkrétnych podmienkach hornej Nitry. Prehliadková trasa začína jazdou bankským vláčikom v dĺžke 2.3 km do hnedouhoľnej bane. Odtiaľ sa už pokračuje pešou prehliadkou podzemných bankských priestorov v hĺbke 80 – 300 m. Pred vstupom do bane musí mať každý návštevník na sebe bezpečnostnú výstroj, ktorú zabezpečuje prevádzkovateľ skanzenu. Na každý vstup je potrebná rezervácia minimálne deň vopred.

1.5 Doprava a dopravná dostupnosť

Najbližšie medzinárodné letiská s pravidelnou osobnou leteckou dopravou sú Sliač (65 km) a medzinárodné letisko Bratislava (157 km). Letisko Prievidza nachádzajúce sa na území mesta

Prievidza má štatút verejného medzinárodného letiska s nepravidelnou leteckou dopravou, je však využívané prioritne na športové lietanie. Cestná doprava Prievidza leží mimo ťažiskových vnútroštátnych dopravných trás západno-východného smeru a mimo paneurópskych multimodálnych dopravných koridorov. Vzďalenosť mesta k najbližšej diaľnici (D1) je 61 km. Čo sa týka železničnej dopravy Prievidza leží mimo magistrálnych železničných trás medzinárodného a celoštátneho významu. Železničná stanica Prievidza tvorí dôležitý dopravný uzol, ktorý je križovatkou tratí z Ponitria a Turca. Hlavná autobusová a železničná stanica sa nachádzajú vo svojej bezprostrednej blízkosti, neďaleko centra mesta.

Mestské časti a okolité strediská sú prístupné automobilovou, alebo autobusovou dopravou. Mestskú a prímestskú dopravu realizuje mesto v spolupráci s SAD Prievidza.

1.6 Cezhraničná spolupráca a partnerské mestá mesta Prievidza

Cezhraničná spolupráca Prievidze sa vzhľadom na polohu mesta v centrálnej (nie prihraničnej) časti štátu orientuje najmä na bilaterálne vzťahy s partnerskými mestami v zahraničí.

Šumperk (Česko)

V meste žije 26 697. Počiatky vzájomného vzťahu s týmto českým mestom sa datujú od roku 1970 a pretrvávali až do roku 1991, kedy došlo k ich útlmu. K obnove spolupráce medzi mestami došlo v roku 2001. V prospech vzájomnej spolupráce nahráva aj dobrá geografická dostupnosť (Olomoucky kraj) a jazyková príbuznosť.

Ibbenbüren (Nemecko)

S počtom obyvateľov 50 438 je nám zo všetkých partnerských miest toto nemecké mesto najbližšie. Spolupráca bola nadviazaná v roku 1988 podpísaním dohody o družobných stykoch a spolupráci medzi mestami. Okrem podobného počtu obyvateľov nás spája aj problematika, ktorou mesto žije, nakoľko je to tiež banské mesto.

Luserna San Giovanni (Taliansko)

S týmto talianskym mestečkom v regióne Piemont s počtom obyvateľov 7 676 mesto Prievidza uzavrelo akt partnerstva v roku 1996. Obyvatelia sa stretávajú najmä pri výmenných pobytoch športových kolektívov, skúsenosti si vymieňajú pri rozvoji cestovného ruchu.

Velenje (Slovinsko)

V roku 2005 došlo k nadviazaniu prvých kontaktov so slovinským banským mestom Velenje, v ktorom žije 25 333 obyvateľov. Pri spoločných stretnutiach sú častými témami rozhovorov problémy súvisiace s ťažbou uhlia v okolí mesta a s tým súvisiacou problematikou mesta ako priemyselného centra.

Valjevo (Srbsko) 59 073

Zmluva o spolupráci medzi mestami bola podpísaná v roku 2007. V meste s počtom obyvateľov 59 073 prebieha transformácia podnikateľských aktivít od priemyselných smerom k službám a s tým súvisiace riešenie nezamestnanosti a tu vzniká priestor na výmenu vzájomných skúseností.

Jastrzębie-Zdrój (Poľsko)

S veľkým priemyselným centrom horného Sliezska, v ktorom žije a pracuje 92 105 obyvateľov, stojí pred podobnou úlohou ako Prievidza - zatváranie baní, transformácia podnikateľských aktivít od priemyselných smerom k službám a s tým súvisiace riešenie nezamestnanosti. Zmluva o partnerskej spolupráci medzi mestami bola podpísaná v roku 2009. V roku 2018 sa uskutočnilo vzájomné stretnutie členov Rady mladých mesta Prievidza s mládežníckym parlamentom mesta Jastrzębie-Zdrój, počas ktorého mali naši mladí ľudia možnosť spoznať život rovesníkov v Poľsku a vymeniť si skúsenosti v oblasti práce s mládežou a jej zapájania do verejného života školy a mesta.

Mesto Prievidza nadväzuje kontakty s rozmanitým spektrom miest. Sú to prevažne partneri, ktorí majú s Prievidzou podobné črty, či už veľkosť mesta a jeho zázemia (podľa počtu obyvateľov), vplyv banskej činnosti na územie (ťažba uhlia), alebo transformácia ekonomiky a prechod od dominancie priemyselných aktivít k službám a riešenie sprievodných problémov (nezamestnanosť). Z podobnosti problémov riešených v jednotlivých partnerských mestách možno získavať cenné skúsenosti.

Úlohy mesta Prievidza v oblasti partnerských vzťahov:

- centralizovať a viesť agendu partnerských vzťahov zachytávajúcu mesto Prievidza, jednotlivé zložky komunálnej správy, ako aj ostatné možné činnosti v oblasti medzinárodnej spolupráce,
- aktívne vyhľadávať možnosti medzinárodnej spolupráce v rámci programov EÚ,
- v rámci možností vyhľadávať, podporovať a metodicky napomáhať rozvoju medzinárodnej spolupráce najmä v oblasti tretieho sektoru,
- vyhľadávať alebo po analýze využiť možnú programovú spoluprácu pre rozšírenie zmluvných partnerov najmä v susediacich krajinách,
- pripravovať na úrovni vedenia mesta ročné a dlhoročné plány partnerskej spolupráce (určenie záujmových oblastí mesta),
- regionálnou spoluprácou pripravovať podmienky na prezentáciu mesta a regiónu v súčinnosti so štátnou správou,
- partnerskú spoluprácu orientovať na čo najširšie zapojenie obyvateľov, organizácií a inštitúcií na území mesta.

Osobitné postavenie v rámci medzinárodnej spolupráce zaujímal projekt N. E. W. S. (North - East - West - South) podporovaný a financovaný holandskou vládou v rokoch 1992 - 2001, ktorý bol zameraný na trojstrannú spoluprácu miest Nijmegen - Prievidza - Masaya (Nikaragua). Základné ideové východisko "Mysli globálne - konaj lokálne" bolo zamerané hlavne na pomoc nikaragujskému mestu Masay, na sprostredkovanie a zblížovanie rozdielnych kultúr a na podporu možnosti hospodárskych kontaktov. Ekonomické možnosti Holandska, vzdelanostná úroveň našich expertov a potreby občanov Masaye vyústili do konkrétnych programov, v rámci ktorých sa zrealizovali tieto aktivity: 1.rekonštrukcia klubov dôchodcov, 2.výstavba centra ochrany detí, 3.výstavba knižnice, 4.výstavba kanalizácie ulice, 5.urbanistická štúdia funkčného využitia územia, 6.projekcia katastra mesta Masaya, 7. prevencia kardiovaskulárnych chorôb a rakoviny.

2. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V MESTE

Počet obyvateľov Slovenska sa zvyšoval od roku 1946, naposledy klesal počas 2. svetovej vojny. Podľa prognóz početnosť slovenskej populácie začne klesať už od roku 2025.

	1993	2000	2005	2010	2015	2019
Počet obyvateľov SR	5 361 116	5 402 547	5 389 180	5 435 273	5 426 252	5 457 873
Prírastok		+43 431	-13 367	+46 093	-9 021	+31 621

Zdroj: Štatistický úrad SR

K výrazným zmenám v počte obyvateľov dochádza aj v meste Prievidza. Tieto zmeny nespôsobuje len pomer narodených a zosnulých, ale aj mechanický pohyb obyvateľov (pristťahovanie a odsťahovanie – migrácia obyvateľstva). Od roku 1994 mesto Prievidza nepretržite dosahuje migračný úbytok obyvateľstva, keď sa každý rok z neho odsťahuje viac osôb, ako sa pristahuje. Absolútne najväčší migračný úbytok mesto malo v roku 2014 (549 osôb). Dôvodov tohto javu je viac, napr. sťahovanie za prácou, suburbanizácia, čiže sťahovanie mestského obyvateľstva na okolitý vidiek (cenovo dostupnejšie bývanie),...

Do sčítania obyvateľstva v roku 1991 sa mesto Prievidza vyznačovalo pomerne rýchlym rastom obyvateľstva. V tom čase malo takmer dvakrát toľko obyvateľov ako v roku 1970. Za jedno obdobie medzi dvoma za sebou sa konajúcimi sčítaniami mestu pribudlo priemerne 12 500 obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľov mesta od roku 1991 má klesajúcu tendenciu. Ten úbytok nie je plynulý. Najprv za roky 1992, 1993 a 1994 a potom 2002 a 2003 mesto dosiahlo medziročný prírastok obyvateľstva, keď na konci každého z nich malo viac obyvateľov ako na konci predchádzajúceho roka.

Za roky 2004, 2005, 2008 a 2010 obyvateľov mesta medziročne ubudlo. V roku 2005 malo mesto menej obyvateľov ako v roku 1991, predpokladá sa, že tento trend bude pokračovať.

	1993	2000	2005	2010	2015	2019
Počet obyvateľov Prievidze	54246	53475	51412	49994	47 143	45634
Prírastok		-771	-2063	-1418	-2851	-1509

Zdroj: Štatistický úrad SR

Napriek prírastku sa počet obyvateľov mesta postupne znižuje. Migračný úbytok bol totiž, oproti prirodzenému prírastku, každoročne ešte väčší, čiže mesto Prievidza stráca obyvateľov predovšetkým vystťahovaním. Pomerne veľký odlev obyvateľstva (spôsobený jeho odchodom) sa môže

Prírastok a úbytok obyvateľov mesta v rokoch 2017 – 2019

	Počet obyvateľov Prievidze	Počet narodených detí	Počet prisťahovaných obyvateľov mesta	Prírastok	Počet zomrelých obyvateľov	Počet odsťahovaných obyvateľov mesta	Úbytok	Rozdiel oproti predch. roku
k 31.12. 2017	46408	402	583	985	466	972	1438	
k 31.12. 2018	46059	385	603	988	455	882	1337	-349
k 31.12. 2019	45634	372	640	1012	438	999	1437	-425

Zdroj: Štatistický úrad SR

odraziť aj na ľudskom potenciáli mesta. Je totiž všeobecne známe, že väčší sklon k sťahovaniu majú tí mladší. Mesto tak môže stratiť časť tých ľudských zdrojov, ktoré sú schopné prispieť k zlepšeniu celkovej životnej úrovne. To stojí za pozornosť aj pre to, že mesto starne, keďže sa zväčšuje, absolútne i relatívne (percentuálne), zastúpenie staršieho obyvateľstva. Starnutie obyvateľstva vyvinie tlak nielen na sociálne zabezpečenie a zdravotníctvo, ale aj na ekonomiku, a to predovšetkým na početnosť a štruktúru pracovných síl. Tento nezastaviteľný proces sa odrazí aj na celkovej spoločenskej klíme, keď záujmy čoraz početnejšej staršej generácie budú nadobúdať väčšiu váhu.

Vek v rokoch	0 – 12		13 – 15		16 – 19		20 – 26		27 – 30		Spolu
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Počet mladých ľudí s trvalým pobytom v Prievidzi	2271	2232	530	480	660	671	1430	1407	1312	1215	12208
Počet mladých ľudí s prechodným pobytom	20	26	1	7	17	12	13	21	18	30	162
Celkový počet mužov a žien	4549		1018		1360		2871		2572		
Celkový počet	12370										

Zdroj: Štatistický úrad SR (Niektorí s prechodným pobytom v Prievidzi majú aj trvalý pobyt v Prievidzi.)

Štruktúra obyvateľov mesta Prievidza k júlu 2020

Mestská časť	Celkový počet obyvateľov	Z toho mladí ľudia do 30 rokov	Percento mladých ľudí
Mesto Prievidza	2366	786	33,2%
Staré mesto (Prievidza I.)	6428	1749	27,2%
Píly (Prievidza II.)	13547	3677	2,7%
Necpaly (Prievidza III.)	13210	4008	30,3%
Kopanice (Prievidza IV.)	7984	2084	26,1%
Veľká Lehôtka (Prievidza V.)	1987	582	29,3%
V našej Malá Lehôtka (Prievidza VI.)			
Hradec (Prievidza VII.)			
spolu	45 522	12886	28,3%

Zdroj: Štatistické údaje Mestského úradu Prievidza

Z uvedených údajov v tabuľke vyplýva, že z celkového počtu obyvateľov mesta Prievidza je mladých ľudí do 30 rokov menej ako tretina (28,3%).

Najviac mladých ľudí do 30 rokov žije na sídliskách, ktoré boli postavené ako posledné – Necpaly a Kopanice. Pomerne veľký počet mladých ľudí žije v okrajových častiach – pôvodne samostatných obciach Malá Lehôtka, Veľká Lehôtka a Hradec, ktoré boli pričlenené k mestu v 20. storočí a označené boli ako Štvrte.

Zaujímavý je údaj v 1. riadku tabuľky, kde sú uvedení obyvatelia mesta, ktorí v ňom žijú, ale nie sú prihlásení na trvalý pobyt na konkrétnej adrese – 5,1% z celkového počtu obyvateľov mesta, ale až 33,2% z nich tvoria mladí ľudia do 30 rokov. Túto skupinu tvoria väčšinou bezprístrešní obyvatelia, celé rodiny rómskeho pôvodu, tiež mnohí ľudia, ktorí predali svoje byty, odišli do zahraničia za prácou a po návrate bývajú v podnájmoch, či u rodiny.

Škola/vek žiaka	Počet		
	žiakov školy	žiakov s trvalým pobytom v PD	žiakov s trvalým pobytom mimo PD
ZŠ (6-15)	3796	2660 - 70,07%	1136 – 29,93%
SŠ (16 – 30) (denné aj externé štúdium)	2412	1002 – 41,6%	1410 – 58,4%

Zdroj: Štatistické údaje Mestského úradu Prievidza

70% detí od 6 do 15 rokov navštevuje základnú školu v mieste svojho trvalého pobytu, necelých 30% detí navštevuje základné školy v iných obciach a mestách Slovenska, ale aj v zahraničí (Rakúsko, Česká republika, Nemecko, Anglicko). Úplne iný pomer je pri mládeži vo veku od 16 do 30 rokov, kedy len necelých 42% študuje v mieste trvalého pobytu. Je to prirodzený jav, nakoľko títo mladí ľudia si vyberajú strednú školu podľa svojho profesného smerovania, ktoré sídlia v rôznych mestách.

Mladí ľudia so špecifickými potrebami, ktorí pochádzajú zo sociálne slabších rodín, príslušníci rómskej komunity sú sústredení v periférnej časti mesta, kde mesto disponuje mestskými nájomnými bytmi. Kvalitnú a záslužnú prácu v tejto lokalite vyvíjajú organizácie a združenia, ktoré organizujú pre tunajšiu mládež voľnočasové aktivity, pomáhajú žiakom s prípravou na vyučovanie, vykonávajú osvetovú činnosť zameranú na skvalitnenie rodičovských zručností, zdravotnej prevencie, pomáhajú obyvateľom v spolupráci s úradmi a pri uplatňovaní svojich práv a právom chránených záujmov. Sú to najmä ÚSMEV AKO DAR, SPOKOJNOSTĚ spolu s nízkoprahovou sociálnou službou pre deti a rodinu OÁZA zameranou na pomoc závislým ľuďom. Nízkoprahový klub je otvorený aj v Centre voľného času Prievidza.

3. NEZAMESTNANOSŤ MLADÝCH ĽUDÍ

NEZAMESTNANOSŤ MLADÝCH ĽUDÍ DO 30 ROKOV V MESTE PRIEVIDZA K 31.05. 2020

Ukončené vzdelanie	Neukončené základné vzdelanie	Základné vzdelanie	Stredné odborné vzdelanie	Úplné stredné vzdelanie s maturitou	Vysokoškolské vzdelanie	Celkový počet
Počet uchádzačov o zamestnanie	1	82	87	250	57	477

Zdroj: ÚPSVaR SR

DĹŽKA EVIDENCIE NEZAMESTNANÝCH MLADÝCH ĽUDÍ DO 30 ROKOV V MESTE PRIEVIDZA K 31.05. 2020

	POČET UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE, KTORÍ DOSIAHLI					
DĹŽKA EVIDENCIE	neukončené základné vzdelanie	základné vzdelanie	stredné odborné vzdelanie	úplné stredné vzdelanie s maturitou	vysokoškolské vzdelanie	Celkový počet
0 – 3 MESIACE	1	31	43	134	28	237
3 – 6 MESIACOV	0	25	21	47	16	109
6 – 9 MESIACOV	0	15	14	29	4	62
9 – 12 MESIACOV	0	3	4	27	3	37
VIAC AKO 12 MES.	0	8	5	13	6	32
SPOLU	1	82	87	250	57	477

Zdroj: ÚPSVaR SR

V mesiaci máj bolo v SR 198 256 nezamestnaných, v okrese Prievidza 4 659, z toho v meste Prievidza bolo 1 792 nezamestnaných.

Mladých ľudí do 30 rokov bolo v Prievidzi nezamestnaných 477, čo je 26,6% z počtu nezamestnaných ľudí všetkých vekových kategórii v meste a 10,2% z nezamestnaných v celom okrese.

Najviac nezamestnaných ľudí do 30 rokov ku koncu mája 2020 v Prievidzi bolo s úplným stredným odborným vzdelaním (250), s vysokoškolským vzdelaním (57) a so stredným odborným vzdelaním (87).

Z tabuľky o dĺžke evidencie nezamestnaných vyplýva, že do skupiny dlhodobo nezamestnaných (nad 12 mesiacov evidencie) spadá len 32 uchádzačov o zamestnanie, do troch mesiacov sa zamestná približne polovica nezamestnaných mladých ľudí, väčšina uchádzačov o zamestnanie z Prievidze sa do 1 roka opäť zamestná.

Tradícia zamerania regiónu na priemyselnú výrobu sa odráža aj vo vzdelanostnej štruktúre uchádzačov o zamestnanie v regióne. Okolo dvoch tretín uchádzačov o zamestnanie v regióne hornej Nitry má stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, pričom priemer na Slovensku je okolo polovice. Podiel uchádzačov s vysokoškolským vzdelaním (bakalárske, magisterské, doktorandské) je v regióne hornej Nitry na úrovni 13-13,6%, čo je mierne nad priemerom Slovenska (12%). Podiel uchádzačov s neukončeným základným vzdelaním v regióne hornej Nitry je prakticky nulový, pričom priemer na Slovensku je okolo 6%.

4. STRATEGICKÉ DOKUMENTY SÚVISIACE S PRÁCOU S MLÁDEŽOU

4.1 Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023

Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023 je strategickým dokumentom, ktorý definuje najmä priority a ciele mesta Prievidza v kľúčových oblastiach rozvoja práce s mládežou. Hlavným cieľom samosprávnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je vytvoriť podmienky a príležitosti pre zvyšovanie kvality života mladých ľudí žijúcich a pôsobiacich na území mesta Prievidza. Stratégiu rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023 schválilo mestské zastupiteľstvo v Prievidzi 21. augusta 2017 uznesením č. 326/17.

Link na dokument Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023:

<http://www.prievidza.sk/upload/wsw/files/file/OBYVATEL/deti%20a%20mladez/strategia-2023.pdf>

Každý rok predkladá Rada mladých návrh Plánu rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza na pripomienkovanie a schválenie Fóru detí a mládeže mesta Prievidza a Komisii športu, mládeže a voľnočasových aktivít pri Mestskom zastupiteľstve v Prievidzi. Ročný plán bližšie špecifikuje plánované aktivity v oblasti podpory a rozvoja práce s mládežou v našom meste. Dokument vzniká na základe potrieb a požiadaviek mladých ľudí.

Link na Plán aktivít rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza 2020:

<https://www.facebook.com/mladipreprievidzu/photos/pcb.3410730208951020/3410729528951088/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/mladipreprievidzu/photos/pcb.3410730208951020/3410729628951078/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/mladipreprievidzu/photos/pcb.3410730208951020/3410729768951064/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/mladipreprievidzu/photos/pcb.3410730208951020/3410729878951053/?type=3&theater>

4.2 Program rozvoja mesta Prievidza 2016 – 2023

Program rozvoja mesta Prievidza (2016 – 2023) predstavuje podľa zákona o podpore regionálneho rozvoja základný strednodobý programový dokument regionálneho rozvoja mesta. Obsahom Programu rozvoja mesta Prievidza na obdobie 2016-2023 je analýza súčasného stavu, potenciálu a možnostiach rozvoja mesta v oblastiach, ktoré priamo či nepriamo súvisia s rozhodovaním a právomocami samosprávy, SWOT analýza slabých stránok, silných stránok, príležitostí a ohrození a návrh stratégie rozvoja mesta prostredníctvom strategických zámerov, cieľov a nástrojov a ich implementácie na základe navrhnutých opatrení.

Link na dokument:

<http://www.prievidza.sk/upload/wsw/files/file/MESTO/Rozvoj%20mesta/PRMPD%202016%20-%202023%20final.pdf>

4.3 Komunitný plán sociálnych služieb 2018 – 2022 (KPSS)

Komunitný plán je strategický dokument vytvorený s cieľom naplniť a uspokojovať sociálne potreby ľudí žijúcich na území mesta, predchádzať vypuknutiu krízy rodiny, resp. jednotlivca v materiálnej, vzťahovej a finančnej oblasti. Je výsledkom spolupráce mesta Prievidza, poskytovateľov sociálnych služieb a občanov, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb.

KPSS vypracovali tri pracovné skupiny, každá so zameraním na inú skupinu obyvateľstva:

a) Rodina a deti

Podľa hodnotení členov pracovnej skupiny rodiny a deti bolo konštatované, že medzi najväčšie problémy patria najmä:

- nepostačujúce služby pre matky s deťmi,
- zlá finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb,
- nepostačujúca vzdelanostná úroveň prijímateľov sociálnych služieb,
- slabá spolupráca s ÚPSVaR,
- finančná náročnosť voľnočasových aktivít,
- neinformovanosť mladých rodín o možnostiach pomoci zo strany inštitúcií,
- rizikové správanie mládeže, nárast závislosti na omamných a psychotropných látkach.

b) Seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

Podľa hodnotení členov pracovnej skupiny seniorov a osobám s ťažkým zdravotným postihnutím bolo konštatované, že medzi najväčšie problémy patria najmä:

- absencia denného stacionára,
- absencia zariadenia opatrovateľskej služby,
- nepostačujúca kapacita existujúceho zariadenia pre seniorov,
- nedostatočné špecializované poradenstvo pre seniorov a ľudí s ŤZP,
- nedostatok podpory pri celoživotnom vzdelávaní pracovníkov v sociálnej oblasti.

c) Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Podľa hodnotení členov uvedenej pracovnej skupiny bolo konštatované, že medzi najväčšie problémy patria najmä:

- nezamestnanosť,
- nízka vzdelanostná a intelektová úroveň osôb ohrozených sociálnym vylúčením a s ňou spojené problémy s uplatnením sa na trhu práce,

- závislosť na omamných a psychotropných látkach,
- vysoká chorobnosť a šírenie infekčných chorôb,
- vysoká úmrtnosť ľudí v produktívnom veku,
- kriminálne správanie medzi členmi tejto skupiny obyvateľstva.

Link na dokument:

[http://www.prievidza.sk/upload/wsw/files/file/news/2019/KPSS%20fin%C3%A1lna%20verzia%20\(002\).pdf](http://www.prievidza.sk/upload/wsw/files/file/news/2019/KPSS%20fin%C3%A1lna%20verzia%20(002).pdf)

4.4 Transformácia uhoľného regiónu horná Nitra (akčný plán)

Mesto Prievidza, neziskové organizácie mesta, občianske združenia, mládež a verejnosť mesta sa aktívne zapojili do prípravy, tvorby a pripomienkovania strategického materiálu Akčný plán pre transformáciu uhoľného regiónu horná Nitra. Materiál je súčasťou projektu Transformácia uhoľného regiónu horná Nitra Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu a Trenčianskeho samosprávneho kraja a je financovaný Európskou komisiou - Službou na podporu štrukturálnych reforiem (EC SRSS). Jeho súčasťou je analýza súčasného stavu regiónu horná Nitra, ktorá definuje hlavné hrozby a problémy spojené s transformáciou regiónu z uhoľnej ekonomiky. Hlavné témy akčného plánu sú pretransformované do 4 pilierov akčného plánu – I) Mobilita a prepojenosť regiónu, II) Ekonomika, podnikanie a inovácie, III) Udržateľné životné prostredie a IV) Kvalita života a sociálna infraštruktúra. Akčný plán rozčlenil základné piliere na priority a opatrenia. Popisuje zdôvodnenie zahrnutia každého z pilierov, sumarizuje východiskovú situáciu a želaný cieľový stav v rámci každého piliera a popisuje ciele jednotlivých opatrení. Súčasťou tvorby akčného plánu bol tiež zber potenciálnych projektov.

Link na dokument:

<http://www.prievidza.sk/upload/wsw/files/file/news/akcnyplan/Akcny%20plan%20transformacie%20Hornej%20Nitry.pdf>

5. BYTOVÁ VÝSTAVBA

V súčasnosti mesto nerealizuje výstavbu mestských nájomných bytov. V roku 2014, 2015, 2016, 2017, 2019 mesto odkúpilo nájomný bytový dom (24 bytových jednotiek) od súkromného investora, a to po pridelení dotácie z MDV SR a podpory zo ŠFRB.

Ku 31. máju 2020 bolo pre záujemcov k dispozícii 93 mestských nájomných bytov, 8 jednoizbových bytov, 61 dvojizbových bytov a 24 trojizbových bytov.

V prípade záujmu o kúpu vlastnej nehnuteľnosti je väčšina záujemcov odkázaná na využitie hypotekárneho úveru. Ceny nehnuteľností na Slovensku začiatkom roka 2020 dosahovali historické maximá, v súčasnosti, pod vplyvom krízy spojenej s koronavírusom, sú však stabilizované a ich nárast, no ani pokles odborníci nepredpokladajú.

Ceny bytov sa odvíjajú od mnohých faktorov – lokalita, občianska vybavenosť, veľkosť, stav bytu..... Orientačné ceny bytov v Prievidzi:

1-izbový byt: od 40-tisíc €

2-izbový byt: od 50-tisíc €

3-izbový byt: od 70-tisíc €

Mnoho mladých ľudí rieši svoju bytovú otázku aj odsťahovaním do blízkych obcí do obecných nájomných bytov, prípadne kúpou staršieho rodinného domu v cene bytu v Prievidzi, ktorý si svojpomocne rekonštruujú.

6. SÚČASNÝ STAV PRÁCE S MLÁDEŽOU Z POZÍCIE MESTA

Pri mestskom zastupiteľstve (MsZ) pracuje Komisia športu, mládeže a voľnočasových aktivít (11 členov) a Komisia školstva a kultúry (11 členov), ktoré majú vo svojej kompetencii okrem iného aj zaoberať sa potrebami mladých ľudí v Prievidzi. Komisie sú poradným, iniciatívnym a kontrolným orgánom pre túto oblasť. Od roku 2018 začal činnosť poradný orgán mestského zastupiteľstva Rada mladých (15 členov), ktorá je zložená zo zástupcov žiackych školských rád ôsmych základných škôl, šiestich stredných škôl a mládežníckych organizácií pôsobiacich na území mesta Prievidza.

Mesto Prievidza vykonáva prenesený výkon štátnej správy - prenesené kompetencie v oblasti vzdelávania a školstva. Zabezpečuje rozpis a prevod normatívnych finančných prostriedkov od štátu základnej škole, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Finančné prostriedky slúžia na prevádzkové náklady a na mzdové náklady zamestnancov školy (pedagogických aj nepedagogických).

Prostredníctvom originálnych kompetencií financuje výkon samosprávnych funkcií mesta. Mesto v rámci svojich originálnych kompetencií na úseku školstva financuje náklady na výchovu a vzdelávanie žiakov ZUŠ, detí MŠ, ŠKD a CVČ do 15 rokov veku, náklady na stravovanie žiakov MŠ, ZŠ.

Na mestskom úrade je zriadený samostatný odbor školstva a starostlivosti o občana. V jeho kompetencií pre oblasť vzdelávania a školstva je plnenie nasledovných úloh za zriaďovateľa:

- kontroluje plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov s trvalým pobytom na území mesta Prievidza a s trvalým pobytom mimo územia mesta, ktorí si plnia dochádzku v ZŠ v Prievidzi,
- rieši priestupky na úseku školstva (správne konanie pri zanedbávaní školskej dochádzky),
- spolupracuje s orgánmi školskej samosprávy (Rada školy – ZŠ, MŠ, ZUŠ) a deleguje členov do orgánov školskej samosprávy,
- vyhlasuje výberové konania na riaditeľov škôl, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, menuje riaditeľov škôl na základe výsledkov VK a odporúčenia RŠ,
- zabezpečuje vyučovaciu činnosť v školách a školských zariadeniach z pozície a kompetencií zriaďovateľa,
- zabezpečuje poskytovanie dotácií podľa vyhlášky č. 22/2011 z. z. v znení vyhlášky č. 462/2012 Z. z.
- dotácia na podporu výchovy k naplneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením (učebné pomôcky pre deti v hmotnej núdzi – ZŠ, MŠ), 2x ročne,
- dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením (obedy pre deti v hmotnej núdzi – ZŠ, MŠ), mesačne,
- poskytuje jednorazovú dávku v hmotnej núdzi úplnej alebo neúplnej rodine s nezaopatrenými deťmi podľa VZN č. 6/2011 o postupe a podmienkach pri poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi

a poskytovanie sociálnej pomoci Mestom Prievidza,

- v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele spolupracuje s ÚPSVR Trenčín v prípadoch zanedbávania starostlivosti o deti, vykonáva šetrenie v rodinách s maloletými deťmi, podáva písomné správy pre potreby ÚPSVR, spolupracuje so ZŠ a MŠ,
- v konaniach o osvojenie maloletého dieťaťa alebo v konaní o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a úpravu styku podáva písomné správy o povesti navrhovateľov na Okresný súd,
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, poskytuje terénnu sociálnu službu rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak nemôže sama alebo s pomocou rodiny riadnu starostlivosť o dieťa,
- schvaľuje zníženie alebo odpustenie mesačných poplatkov v školách a školských zariadeniach v súlade s platným VZN,
- povoľuje prerušenie prevádzky v jednotlivých školách a šk. zariadeniach a vydáva súhlas na uskutočnenie mimoškolskej činnosti (napr. škola v prírode, prerušenie prevádzky v MŠ v ZUŠ...),
- schvaľuje hodnotiace správy škôl,
- rieši havarijnej situácie v školách,
- vykonáva mzdovú agendu škôl,
- organizovanie podujatí (oceňovanie úspešných mladých reprezentantov mesta a iné príležitostné udalosti).

Pod kompetencie mesta v súvislosti s deťmi a mládežou spadá poskytovanie dotácií z rozpočtu mesta podľa Všeobecného záväzného nariadenia mesta Prievidza č. 8/2019 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta, podporovanie a vytváranie príležitostí pre voľnočasové aktivity v oblasti športu, rekonštrukcie športovísk, vytváranie nových ihrísk pre deti a mládež a iné. Komisia športu, mládeže a voľnočasových aktivít pri MsZ v Prievidzi má už vyše desať rokov vlastný grantový program, pomocou ktorého počas celého roka podporuje podujatia a aktivity mládežníckych organizácií a športových klubov.

Ďalšie kompetencie v súvislosti s deťmi a mládežou:

- organizovanie podujatí (napr. víťanie občanov, Deň otvorených dverí- MsÚ, Slávnostné prijatie a ocenenie úspešných žiakov a škôl p. primátorkou mesta, Ekorok s Nestlé Slovensko, s.r.o. a iné príležitostné udalosti),
- podpora iniciatív mládeže bezodplatným zapožičiavaním techniky, prenájmom priestorov, zabezpečovaním odmien, propagáciou aktivít, a iné,
- podporovanie a vytváranie príležitostí pre voľnočasové aktivity v oblasti športu, rekonštrukcie športovísk, vytváranie nových ihrísk pre deti a mládež a iné,
- investície do vzdelávania a rozvoja kultúry z prostriedkov mestského rozpočtu, ale aj prostredníctvom NFP získaných finančných prostriedkov z grantových programov SR a EÚ,

– priama finančná podpora z rozpočtu mesta pre činnosť Rady mladých.

Od roku 2018 má mesto Prievidza vytvorenú pozíciu koordinátora práce s mládežou. Je ním pracovníčka Centra voľného času Prievidza Katarína Cifriková. Pozícia vznikla na základe zapojenia sa nášho mesta do projektu Trenčianskeho samosprávneho kraja „Kraj a mestá pre deti a mládež“, zameranému na zabezpečenie trvalej udržateľnosti a kvality práce s mládežou, aktivizovanie a zapájanie mladých ľudí do života mesta alebo obce. V rámci projektu v niekoľkých mestách kraja začali pôsobiť koordinátori práce s mládežou, ktorí sa počas 3 rokov vzdelávali napr. v neformálnom vzdelávaní, v zážitkovej pedagogike, v konfliktnom manažmente, vo facilitačných zručnostiach, v tvorbe koncepčných materiálov, v dobrovoľníctve, v inklúzii, v motivácii, atď.

Úlohou koordinátora práce s mládežou je neustála podpora a rozvoj práce s mládežou, tvorba a napĺňanie koncepčných materiálov, vzdelávanie mládeže, sieťovanie subjektov aktívnych v oblasti práce s mládežou a rozvoj ich vzájomnej spolupráce, vznik, podpora a rozvoj žiackych školských rád základných a stredných škôl, rozvoj dobrovoľníctva a neformálneho vzdelávania, organizácia rôznych podujatí a aktivít pre mládež mesta, koordinovanie Rady mladých a Fóra detí a mládeže mesta Prievidza, zúčastňovať sa stretnutí a vzdelávania koordinátorov v rámci Trenčianskeho kraja, atď. Od roku 2018 je koordinátorka práce s mládežou v meste Prievidza aj členkou Medzisektorovej pracovnej skupiny pre mládež Trenčianskeho samosprávneho kraja.

7. ORGANIZÁCIE, INŠTITÚCIE VENUJÚCE SA MLÁDEŽI V MESTE

7.1 Školy a školské zariadenia

Kompetencie v oblasti školstva boli prenesené zo štátnej správy v rámci procesu reformy verejnej správy na obce a mestá. Samospráva obce vykonáva kompetencie vo vzťahu k základným školám ako prenesený výkon štátnej správy, do jej originálnej samosprávnej pôsobnosti patria základné umelecké školy, materské školy, školské kluby detí, centrá voľného času, zariadenia školského stravovania pre žiakov základných škôl a pre deti materských škôl.

7.1.1 Materské a základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Počet materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza je 11. Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta navštevovalo v školskom roku 2019/2020 spolu 1 138 detí a bolo v nich zriadených 55 tried. Priemerný počet detí pripadajúcich na jednu triedu bol 20,7.

Všetky školy a školské zariadenia uskutočňujú okrem svojich primárnych - vzdelávacích aktivít aj všetky ďalšie aktivity – športové, ekologické, dobrovoľnícke.... v rámci vyučovania a v rámci krúžkovej činnosti.

Materské školy:

- Materská škola, Ul. P. Benického 154/1
- Materská škola, Ul. D. Krmana 334/6
- Materská škola, Ul. A Mišúta 731/2
- Materská škola, Športová ul. 134/34
- Materská škola, Ul. M. Mišika 398/15
- Materská škola, Náb. sv. Cyrila 360/28
- Materská škola, Ul. M. Gorkého 223/2
- Materská škola, Cesta Vl. Clementisa 251/12
- Materská škola, Ul. J. Matúšku 759/1
- Základná škola s materskou školou, Malonecpalská ul. 206/37
- Základná škola s materskou školou, Ul. P. Dobšinského 746/5

Základné školy:

- Základná škola, Ul. S. Chalupku 313/14
- Základná škola, Rastislavova Ul. 416/4
- Základná škola, Mariánska ul. 554/19
- Základná škola, Ul. energetikov 242/39
- Základná škola, Ul. P. J. Šafárika 3

- Základná škola s materskou školou, Malonecpalská ul. 206/37
- Základná škola s materskou školou, Ul. P. Dobšinského 746/5

V školskom roku 2019/2020 navštevovalo týchto 7 základných škôl spolu 2964 žiakov a bolo zriadených 144 tried. Priemerný počet tried na školu je 20,6, priemerný počet žiakov v triede je 20,6.

Pri všetkých základných školách pracujú aj školské kluby detí. Zabezpečujú pre žiakov, prevažne prvého stupňa ZŠ, činnosť podľa výchovného programu zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania. Aktivity ŠKD sú zamerané na komplexný rozvoj osobnosti dieťaťa. Pri ich výbere sú zohľadnené individuálne dispozície dieťaťa a jeho osobné záujmy. Prostredníctvom rôznych činností a aktivít sa deťom poskytuje priestor pre oddych a relaxáciu, deti sa učia aktívne oddychovať, realizujú sa v činnostiach, ktoré ich zaujímajú, podporuje sa ich tvorivosť a tiež sa podporuje vytváranie priateľských vzťahov s rovesníkmi. ŠKD na svoju činnosť okrem svojich priestorov využívajú napr. učebňu výpočtovej techniky, telocvičňu a školské ihrisko. Spolupracujú s centrom voľného času, Regionálnym kultúrnym centrom, Hornonitrianskou knižnicou, Kultúrnym a spoločenským centrom Prievidza a inými organizáciami.

7.1.2 Ďalšie materské a základné školy na území mesta

Na území mesta sa nachádza jedna *Súkromná spojená škola* (SSŠ) na Ul. M. Falešníka 8, v ktorej sú spojené :

- súkromná materská škola
- súkromná základná škola
- súkromná umelecká škola

SSŠ poskytuje výchovu a vzdelávanie aj mimo mesta Prievidza v elokovaných pracoviskách v obciach Bystričany, Lehota pod Vtáčnikom, Oslany, Partizánske a Valaská Belá.

Zriaďovateľom *Piaristickej spojenej školy F. Hanáka* na Ul. A. Hlinku 44 je Rehoľa piaristov na Slovensku. Škola má 4 organizačné zložky:

- Materská škola F. Hanáka
- Piaristická základná škola F. Hanáka
- Piaristické gymnázium f. Hanáka
- Piaristická stredná odborná škola F. Hanáka

Deťom so zdravotným znevýhodnením - s mentálnym postihnutím rôzneho stupňa poskytuje vzdelávanie *Spojená škola internátna* (SŠI), Úzka ul. 2 v Prievidzi. Zriaďovateľom SŠI je Okresný úrad v Trenčíne. Úlohou školy je zabezpečiť pre deti so zdravotným znevýhodnením optimálne podmienky na vzdelávanie a ich osobnostný rozvoj, ktoré by im nemohla zabezpečiť škola bežného typu. V SŠI sa vzdelávajú deti od predškolského veku až po dosiahnutie dospelosti. SŠI má 3 organizačné zložky:

- Špeciálna materská škola (pre deti od 3 do 7 rokov)
- Špeciálna základná škola (pre deti od 6 po ukončenie povinnej školskej dochádzky)
- Praktická škola (po ukončení PŠD)

7.1.3 Stredné školy

V meste pôsobí 6 stredných škôl, ktorých zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj:

- Gymnázium V. B. Nedožerského, Matice slovenskej 16,
- SOŠ, T. Vansovej 32,
- Obchodná akadémia, F. Madvu 2,
- SOŠ obchodu a služieb, Náb. J. Kalinčiaka 1,
- SZŠ, Vinohradnícka 8,
- Spojená škola, Náb. J. Kalinčiaka 4,
- ďalšie stredné školy sú súčasťou *Piaristickej spojenej školy F. Hanáka* na Ul. A. Hlinku 44, a to Piaristické gymnázium f. Hanáka a Piaristická stredná odborná škola F. Hanáka, súčasťou *Spojenej školy internátnej* je Praktická škola (3 ročný odbor pre absolventov špeciálnej základnej školy).

7.1.4 Žiacke školské rady

Pri všetkých základných školách je zriadená žiacka školská rada. Ich zástupcovia sa zúčastňujú zasadnutí Rady mladých a Fóra detí a mládeže mesta Prievidza. Žiacke školské rady vytvárajú priestor pre demokraciu žiakov priamo v škole a zastupujú ich záujmy, názory, postoje a potreby vo vzťahu k riaditeľovi, vedeniu školy či zástupcom rodičov. Majú motivovať žiakov k zapájaniu sa do procesov aktívnej participácie, posilňovať ich záujem o aktívne občianstvo, naučiť mladých efektívne komunikovať s kompetentnými zástupcami školy, samosprávy, komunity, vysloviť svoj názor, svoje požiadavky a návrhy. Žiacke školské rady organizujú a podieľajú sa na kultúrno-spoločenskom živote školy, organizujú podujatia, turnaje a iné aktivity:

- príležitostné podujatia k rôznym sviatkom: privítanie prvákov, imatrikulácie, Deň jablák, Deň študentstva, Mikuláš, Vianočný večierok, predajné jarmoky, Mesiac knihy burza kníh, Deň vody, Deň učiteľov, Deň Zeme, rozlúčka s deviatakmi a maturantmi, plesy, karnevaly, diskotéky Miss a Boy a pod.,
- športové turnaje,
- pomoc pri zbierkach (Deň narcisov, Biela pastelka,...), charita, dobrovoľnícke aktivity, Valentínska kvapka krvi, Študentská kvapka krvi a pod.,
- propagačné a informačné aktivity: vydávanie školských časopisov, rozhlasové vysielanie, internetové stránky a pod.

V legislatíve SR zriadenie žiackej školskej rady v škole ustanovuje zákon NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde jej vznik a poslanie upravuje § 26 uvedeného zákona, ktorý bol v roku 2017 novelizovaný.

7.1.5 Umelecké školstvo

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sa nachádza aj Základná umelecká škola L. Stančeka, Rastislavova ul. 745/13, ktorá už viac ako 80 rokov vzdeláva mladé talenty v hudobnom, výtvarnom, tanečnom a hudobno-dramatickom odbore.

V meste pôsobia dve súkromné základné umelecké školy, a to súkromná umelecká škola ako organizačná zložka *Súkromnej spojenej školy* (SSŠ) na Ul. M. Falešníka 8 a Súkromná ZUŠ XOANA Prievidza.

7.1.6. Centrum voľného času

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sa nachádza aj Centrum voľného času na Ul. K. Novackého 14 v Prievidzi, ktoré zabezpečuje podľa výchovného programu školského zariadenia výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, mládeže, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v priebehu celého roka, hlavne v ich voľnom čase. Usmerňuje rozvoj ich záujmov, rozvíjanie a zdokonaľovanie ich praktických zručností, vedomostí, talentu a podieľa sa na formovaní ich návykov. Utvára podmienky pre aktívne, bezpečné a užitočné využívanie ich voľného času. Prispieva k prevencii sociálno-patologických javov a k rozvíjaniu mládežníckeho dobrovoľníctva. Vytvára podmienky pre spoluprácu detí a mládeže s miestnou samosprávou a spoluprácu subjektov ovplyvňujúcich prácou s mládežou, v záujme napĺňania miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži. Zabezpečuje podľa potrieb športové, vedomostné a záujmovo-umelecké súťaže pre deti základných a stredných škôl na okresnej (obvodovej) alebo regionálnej a krajskej úrovni.

Organizuje a zabezpečuje pravidelnú záujmovú činnosť, príležitostnú činnosť vo forme jednorazových a cyklických podujatí, individuálny prístup k deťom a mládeži, spontánnu činnosť, prázdninovú činnosť, semináre, školenia, súťaže, sústredenia, festivaly, výlety, exkurzie, konferencie, poradenskú a metodickú činnosti pre detské a mládežnícke organizácie, pracovníkov s mládežou, prevádzku nízkoprahového klubu, kultúrnych a športových zariadení na organizovanie kultúrno-spoločenských a osvetových aktivít a koordináciu Rady mladých- poradného orgánu Mestského zastupiteľstva v Prievidzi, Fóra detí a mládeže mesta Prievidza a Ekoroku s Nestlé Slovensko, s.r.o.

7.2 CPPaP

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Prievidzi, Bakalárska 2, poskytuje komplexnú psychologickú, špeciálnopedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a

preventívnu starostlivosť deťom okrem detí so zdravotným postihnutím najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania. Zákonným zástupcom a pedagogickým zamestnancom poskytuje poradenské služby. V spolupráci s rodinou, školou a školským zariadením poskytuje preventívnu výchovnú a psychologickú starostlivosť deťom a ich zákonným zástupcom, najmä v prípadoch výskytu porúch psychického vývinu a porúch správania a výskytu sociálno-patologických javov v populácii detí vo svojej územnej pôsobnosti,

7.3 Rada mladých

Rada mladých je poradným orgán Mestského zastupiteľstva v Prievidzi, ktorá svoju činnosť vykonáva na základe Štatútu rady mladých, ktorú poslanci MsZ schválili 30. apríla 2018. Jej členom sa môže stať fyzická osoba, ktorá ku dňu úvodu funkčného obdobia dosiahla vek 12 rokov a nedovršila vek 30 rokov a bola delegovaná žiackou školskou radou základnej školy a strednej školy so sídlom na území mesta Prievidza alebo subjektom aktívnym v práci s deťmi a mládežou v meste Prievidza. Funkčné obdobie člena rady je jeden rok. Zasadnutia rady zvoláva a vedie jej predseda, ktorého si volia jej členovia na prvom stretnutí za pomoci koordinátora Rady mladých. Na stretnutiach sa podľa potreby zúčastňujú p. primátorka, poslanci MsZ a pracovníci MsÚ. Poslaním Rady mladých je:

- a) zabezpečovať užší kontakt mladých ľudí s orgánmi mesta,
- b) napomáhať presadzovaniu záujmov, potrieb a požiadaviek tejto kategórie obyvateľov,
- c) uplatňovať odborné vedomosti, skúsenosti a schopnosti mládeže pri plnení úloh mesta, a to prioritne úloh voči deťom a mládeži vyplývajúcich zo Stratégie rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023,
- d) iniciovať a organizovať aktivity pre mládež mesta Prievidza.

Rada mladých trikrát do roka zvoláva Fórum detí a mládeže mesta Prievidza. Okrem pravidelných stretnutí pripravuje a organizuje v spolupráci s centrom voľného času rôzne podujatia pre mládež napr. Deň s mládežou, Mladí pre Prievidzu - týždeň dobrovoľníctva, Vzdelávanie mladých lídrov Prievidza, športové podujatia (Veľkonočný volejbalový turnaj mix tímov, Mikulášsky bowlingový turnaj, Deň športu a pod.), Konferenciu žiackych školských rád základných škôl mesta Prievidza, Konferenciu žiackych školských rád a mládežníckych parlamentov regiónu horná Nitra, atď.

Členovia rady sa aktívne zapájajú do tvorby a pripomienkovania koncepčných materiálov v oblasti práce s mládežou v našom meste a kraji. Spolupracujú s mladými ľuďmi aj v iných mestách Trenčianskeho kraja, ale aj v zahraničí. Zúčastňujú sa rôznych vzdelávacích aktivít, výmenných

pobytov a medzinárodných projektov. Sú aktívne zapojení do získavania finančných prostriedkov, do propagácie a organizácie činnosti a aktivít Rady mladých.

Link- Interná smernica IS – 70 - Štatút rady mladých:

<http://www.prievidza.sk/upload/wsw/files/file/MESTO/Interne%20smernice/2018/IS%20-%2070%20Statut%20Rady%20mladych.pdf>

7.4 Občianske združenia, neziskové organizácie, spolky a iné

Spokojnosť, n.o.

Nezisková organizácia SPOKOJNOSŤ - centrum sociálnych služieb, n.o. je neverejným poskytovateľom soc. služieb na lokálnej, ale i regionálnej úrovni mesta Prievidza. Svoju činnosť vykonáva najmä prostredníctvom komunitného centra umiestneného uprostred soc. sídliska na periférii mesta. Vytvorením bezpečného prostredia dáva priestor obyvateľom sídliska, najmä deťom a mládeži k zmysluplnému tráveniu voľného času. Jednotlivé aktivity sú realizované s ohľadom na vek, schopnosti a záujem detí a mládeže. Zamerané sú na sebauvedomenie sa každého klienta, prevzatie zodpovednosti za svoj soc. status a jeho zmenu.

Fórum detí a mládeže

Fórum detí a mládeže mesta Prievidza je neformálnou skupinou, ktorá umožňuje vzájomný dialóg mladých ľudí mesta, pracovníkov s deťmi a mládežou, organizácií pracujúcich s mládežou a zástupcov mesta. Vzniklo v roku 2009. Účasť na zasadnutiach fóra je dobrovoľná a neviazaná členstvom. Jeho cieľom je:

- prispievať k zlepšeniu vzájomnej informovanosti, spolupráce iniciovaním stretnutí so zástupcami poslancov a samosprávy,
- výmenu skúseností, vedomostí, schopností, nápadov, postojov na život a možnosti detí, mladých ľudí v škole, v meste a v spoločnosti,
- prispieť k zefektívneniu práce zložiek formálneho a neformálneho vzdelávania,
- umožniť spolurozhodovanie a ovplyvňovanie rozvoja a smerovania mládežníckej politiky mesta,
- podporiť záujem mládeže o veci verejné, ich motiváciu a spoluprácu,
- získať návrhy a námety na metodické, voľnočasové aktivity, podujatia, súťaže atď., ktoré by školské, mestské a mimovládne zariadenie mohli organizovať pre deti a mládež.

Koordinátorom fóra je CVC Prievidza. Poskytuje priestor, materiálno-technickú, organizačnú a metodickú podporu. Pomáha pri organizácii aktivít a podujatí iniciovaných fórom detí a mládeže.

ICM Prievidza

ICM Prievidza je členom Združenia Informačných a poradenských centier mladých v SR. Združenie sa snaží rozvíjať spoluprácu s ďalšími inštitúciami a organizáciami v regióne, ktoré pracujú s

deťmi a mládežou, vo verejno-prospešnej oblasti a sústreďujú sa na zapájanie mladých ľudí do procesov týkajúcich sa ich občianstva. Pri distribúcii informačných materiálov, pri tvorbe projektov a akcií pre deti a mládež spolupracujú s týmito organizáciami: Mladý parlament Prievidza, Úsmev ako dar, Centrum voľného času Spektrum v Prievidzi, predstavitelia a výchovní poradcovia na ZŠ a SŠ v okrese Prievidza. Informačné centrum mladých Prievidza poskytuje informačno-poradenské služby v oblastiach daných v Jednotnej klasifikácii informácií, ktorá je schválená Združením Informačných a poradenských centier mladých v SR (Informačný a pracovný servis, Vzdelávanie, Cestovanie, Občan a spoločnosť, Voľný čas, Odborné poradenstvo)

Slovenský skauting, 14. zbor Prievidza

V Prievidzi pôsobí 14. zbor, ktorý má v súčasnosti 90 členov. Podľa slov skautského vodcu 14. zboru cieľom skautingu je pomôcť mladým ľuďom dosiahnuť ich plný fyzický, intelektuálny, sociálny a duchovný rozvoj, ako jednotlivcov, ale aj ako zodpovedných občanov, ktorí budú aktívni v národných aj miestnych spoločenstvách. To znamená, že sú vychovávaní k zodpovednosti za mesto či obec, kde žijú, za krajinu, aby sa angažovali na lokálnej úrovni.

Skauting funguje na niekoľkých princípoch, má prvky, ktoré ho charakterizujú. Ide už o spomínané stretávanie v družinách a aktivity v prírode. Dôležitý je aj rozmer dobrovoľníctva.

Úsmev ako dar , n.o.

Úsmev ako dar, regionálna pobočka v Prievidzi, jedna zo 6 v rámci Slovenska. Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar v duchu svojho motta ... aby každé dieťa malo rodinu, pomáha biologickým rodinám v kríze, náhradným rodinám, deťom v detských domovoch a mladým dospelým pri ich odchode z detského domova. Okrem organizácie každoročného Najmilšieho koncertu sa pobočka v Prievidzi venuje príprave a vzdelávaniu záujemcov o náhradné rodičovstvo, profesionálne rodičovstvo a podpore náhradných rodín- program PRIDE. Pomáha rodinám v ťažkých životných situáciách, rozširuje rodinné kruhy okolo dieťaťa, aby rodina ostala spolu a buduje centrá na pomoc rodinám v núdzi. Sietiže a vzdeláva odborníkov, profesionálov i dobrovoľníkov.

Spoločenstvo PIAR

Spoločenstvo Piar tvorí skupina mladých a dynamických ľudí, ktorí sa pravidelne stretávajú, pretože keď spoznali Boha, nastala v ich živote radikálna zmena. Aktuálne pôsobí Spoločenstvo Piar v mnohých mestách na Slovensku a Čechách, má viac ako dvesto členov. K ich aktivitám patria pravidelné stretávania, vedenie birmovancov, vzdelávacie aktivity, organizácia podujatí a benefičných akcií, dobročinnosť a iné.

Mládež Slovenského Červeného kríža Prievidza

Mládež Slovenského Červeného kríža je osobitná organizačná jednotka Slovenského Červeného kríža (čl. VIII ods. 3 Stanov SČK), ktorá sa vo svojej činnosti riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi SČK. Pri príprave a realizácii príslušných programov spolupracuje s Komisiou mládeže Medzinárodnej federácie spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca, s organizáciami mládeže iných národných spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca, ako aj s inými mládežníckymi organizáciami doma i v zahraničí. Poslaním Mládeže Slovenského Červeného kríža je združovať deti a mládež v rámci hnutia Červeného kríža na Slovensku a vytvoriť jej priestor a podmienky pre dobrovoľnícku prácu v programoch a aktivitách zameraných na zraniteľné skupiny detí a mladých ľudí.

Klub priateľov CO Prievidza

Občianske združenie s názvom Klub priateľov CO Prievidza pracuje v meste od roku 2013. Klub sa podieľa na prezentácii súčasnej civilnej ochrany na školách a rôznych regionálnych akciách. Spolupracuje s mnohými organizáciami a firmami, ako BOZPO Prievidza, Makyta Púchov, Gumárny Zubří, mesto Prievidza a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

GoodSports International Prievidza

Slovensko-americká nezisková organizácia, ktorá pôsobí v Devínskej Novej Vsi od roku 1994 a v Prievidzi od roku 2017. Zameriava sa na vytváranie voľnočasových aktivít pre deti a mládež formou organizovania športových tréningov, turnajov, letných táborov, ale aj kultúrnych podujatí. Ponúknuté programy sa snažia vytvárať pozitívne kresťanské hodnoty, bez ohľadu na to, či je človek veriaci alebo neveriaci, všetci sú vítaní.

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi

Počiatky histórie knižnice spadajú do roku 1922, kedy bola na území mesta založená prvá verejná Mestská knižnica Prievidza.

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi je kultúrnou, informačnou a vzdelávacou inštitúciou s metodickou, koordinačnou a bibliografickou pôsobnosťou v rámci okresov Prievidza a Partizánske. Knižnica zhromažďuje, spracováva, uchováva a sprístupňuje univerzálny knižničný fond so zvláštnym dôrazom na regionálne dokumenty. Poskytuje knižnično-informačné služby všetkým kategóriám obyvateľstva a zabezpečuje všeobecný a neobmedzený prístup občanov k verejne dostupným dokumentom a informáciám. Podporuje celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj verejnosť. Podujatia, divadelné akcie, dramatizácie ale i vernisáže Hornonitrianska knižnica v Prievidzi organizuje vo svojich priestoroch na Záhradníckej ul.21. Pre študentov a širokú verejnosť

organizuje úsek práce s dospelými čitateľmi: stretnutia so spisovateľmi, besedy, literárne pásma, vedomostné kvízy, informačné prípravy pre študentov a cyklické podujatia so zdravotne znevýhodnenými. Podujatia rôzneho charakteru a pre rôzne vekové skupiny detí sa uskutočňujú buď v úseku práce s deťmi a mládežou do 15 rokov, alebo v divadielku HNKPD, vybavenom modernou audiovizuálnou technikou v príjemnom, pre deti farebnom prostredí.

KaSS Prievidza

Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi je príspevková nezisková organizácia mesta, ktorá organizuje verejné podujatia zamerané na uchovávanie a rozvoj kultúrnych tradícií, zabezpečuje a zohľadňuje potreby a záujmy obyvateľov mesta a návštevníkov v oblasti kultúry. Do pôsobnosti KaSS patrí: Dom kultúry Prievidza, Kino Baník Prievidza, KD Necpaly, Veľká Lehôtka, Malá Lehôtka, Hradec, Mestská knižnica Mikuláša Mišíka . Filmový klub FK'93 Prievidza, Mestské múzeum a galéria Imricha Vysočana (sídlí v Galérii ArtPoint).

Galéria Art Point

Galéria Art Point Prievidza je koncertné miesto, centrum umenia a zábavy v Prievidzi. Vzniklo ako projekt záchrany starého kina Baník. Prispieva nielen k rozvoju kultúrneho života v meste, ale dáva aj priestor mladým ľuďom realizovať sa. Od roku 2012 ponúka vo svojich priestoroch pestrý program výstav regionálnych, slovenských a zahraničných autorov, kultúrnych a spoločenských podujatí rôzneho druhu – koncerty vážnej i populárnej hudby, divadelné a filmové predstavenia, módne prehliadky, workshopy, súťažné kvízy, tvorivé dielne, a iné.

Materské centrum Slniečko, n.o.

MC organizuje záujmové krúžky pre deti i dospelých, burzy ošatenie, detských potrieb, výlety, poskytuje poradenstvo. Je to dobrovoľnícka prakticky prospešná organizácia, ktorá vznikla v roku 2001. Cieľom je pomáhať rodinám s malými deťmi, matkám a otcom na materskej a rodičovskej dovolenke. Ponúka vzdelávací program - prednášky a kurzy v oblasti výchovy, dojčenia, medicíny, psychológie. Poskytuje priestory a umožňuje stretávanie sa rodín so zdravotne handicapovanými deťmi a zapájať ich do činnosti so zdravými deťmi.

Detské ihrisko Pajko

Detské interiérové ihrisko má kapacitu 30 detí. Ihrisko je vybavené herným systémom, kde je hlavne kladený dôraz na bezpečnosť, hygienu a nezávadnosť materiálov celého ihriska, ako aj hračiek. Ako sprievodné akcie sa uskutočňujú prednášky na témy súvisiace s materstvom, výchovou, cvičenia pre mamičky po pôrode, dajú sa zabezpečiť narodeninové oslavy pre deti.

Domino, o.z.

Občianske združenie DOMINO – Prievidza (ďalej OZDP) je dobrovoľným združením občanov, ktorí jeho prostredníctvom chcú vykonávať záujmovú činnosť v oblasti liečebnej, rehabilitačnej, relaxačnej a pedagogicko-psychologickej pomoci mentálne, resp. s pridruženými somatickými poruchami, postihnutým občanom. Poslaním OZDP je vytváranie podmienok pre zlepšenie fyzického a psychického zdravia postihnutých občanov prostredníctvom organizovania rehabilitačno-liečebných pobytov v prostredí zlepšujúcom telesný i duševný stav, poradenstvom, aktivitami pre socializáciu.

Regionálne kultúrne stredisko

Regionálne kultúrne stredisko so sídlom v Prievidzi je kultúrnou inštitúciou zriadenou Trenčianskym samosprávnym krajom. Pôsobí na hornej Nitre v okresoch Prievidza a Partizánske. Pripravuje vlastné podujatia, poskytuje odbornú-poradenskú pomoc ďalším tvorcom kultúrnych aktivít, obecným úradom a kultúrnym zariadeniam samospráv, tvorí databázy ľudových umelcov, výtvarníkov, kolektívov a jednotlivcov záujmovej umeleckej činnosti, vydáva metodické a repertoárové materiály. Organizuje a spoluorganizuje celoštátne, krajské a regionálne súťaže, prehliadky, festivaly, koncerty, slávnosti (Hornonitrianske folklórne slávnosti, Kryštáľová váza, Mládež spieva a iné.) výstavy, besedy s umelcami, divadelné prehliadky, tvorivé dielne a iné aktivity v kultúrnej a vzdelávacej oblasti. RKC prevádzkuje v Prievidzi galériu RegionArt.

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi je v zriaďovateľskej právomoci Trenčianskeho samosprávneho kraja. Základným poslaním Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi je na základe prieskumu a vedeckého výskumu nadobúdať predmety kultúrnej hodnoty z regiónu hornej Nitry a tieto odborne spravovať, skúmať a prezentovať. K jeho základným odborným činnostiam prináleží odborná správa zbierkových predmetov - teda ich získavanie, systematické spracovanie, vykonanie kontrolných revízií, zabezpečenie systematickej ochrany. Rozsah (viac ako štvrt' milióna zbierkových predmetov) a skladba zbierok, z ktorých mnohé patria k dokladom medzinárodného významu, ho radia k dôležitým múzejným ustanovizniam na Slovensku. Na Košovskej ceste v Prievidzi má múzeum svoje expozičné, výstavné, administratívne a pracovné priestory. Hornonitrianske múzeum v Prievidzi pre návštevníkov ponúka:

- prípravu a realizáciu výstav a iných prezentačných podujatí,
- spracovanie monografií a štúdií,
- vypracovanie odborných posudkov,
- realizáciu prednášok a exkurzií,
- interné štúdium literatúry,

- realizáciu výchovno-vzdelávacích podujatí pre materské, základné a stredné školy,
- výchovno-vzdelávacie projekty pre seniorov,
- poradenské a konzultačné služby,
- vydávanie kníh, katalógov a rôznych propagačných materiálov,
- predaj drobných ľudovomeleckých a remeselných výrobkov.

7.5 Možnosti rozvíjania športových aktivít, športové kluby a zariadenia

Miestna telovýchova, šport a turistika má nezastupiteľné miesto v živote mesta Prievidza. Prievidza a jej okolie je akoby stvorené pre pestovanie športov, slúžiacich k upevneniu telesného zdravia a k posilneniu voľného, zdravého ducha. Prvé písomné zmienky o športe v meste Prievidza sú z roku 1869, kedy v zimných mesiacoch profesori novozaloženého gymnázia rozširujú „bruslenie“. V historickej literatúre sa ďalej uvádza rok 1912, kedy bola snaha na založenie „Lawn-tenisovej spoločnosti. Postupne sa v rokoch 1910 – 1920 aktivujú rôzne športové spolky a hnutia. Prvý väčší športový spolok vznikol 19. októbra 1919 pod názvom Prievidzský Atletický Club (PAC) v ktorom dominoval futbal a atletika. Najväčší rozmach športu, telovýchovy a turistiky v meste nastal po roku 1948, keď vznikali nové spolky a zavádzali sa nové aktivity.

Problematika rozvoja športu, telovýchovy a turistiky je stále aktuálna a patrí medzi základné priority rozvoja mesta. Prioritou okrem úspešnej reprezentácie mesta je občan a vytváranie podmienok na uspokojovanie jeho záujmov a potrieb. Určite každý vie, že úspechy v športovej oblasti majú nepochybne priaznivý vplyv na formovanie našej hrdosti, sebavedomia a v neposlednom rade vedú k samotnej našej spokojnosti.

V meste sa nachádza športová hala, futbalový štadión, zimný štadión, počas zimnej sezóny umelá ľadová plocha na Námestí slobody. Existujú tu aj krytá plaváreň, tenisové kurty, tenisová hala, golfové ihrisko, minigolfové ihrisko, hipocentrum, squashové kurty, relaxačné a fitnesscentrá. V prevádzke je aj letisko, ktoré umožňuje komerčné lety, aj zoskoky s padákom. V meste pôsobí veľký počet subjektov vykonávajúcich športovú, telovýchovnú alebo turistickú činnosť, ktoré ponúkajú občanom širokú škálu takýchto aktivít. Na území mesta pôsobia športové, telovýchovne alebo turistické kluby a združenia.

Materské školy

Rozvíjanie pohybovej kultúry a telesnej zdatnosti je jedna z každodenných kľúčových úloh v rôznych činnostiach každej materskej školy, uskutočňujú sa pravidelné kurzy pre deti každoročne sa opakujúce – plavecký výcvik, korčuľovanie. V rámci krúžkovej činnosti pracujú deti v rôznych športových krúžkoch – futbalový, gymnastický.

Základné školy

Dve základné školy v Prievidzi už mnoho rokov vychovávajú mladých športovcov v športových triedach (ZŠ S. Chalupku – plávanie, hokej, basketbal, ZŠ energetikov – futbal, aerobik). Okrem toho v každej škole v popoludňajších hodinách využívajú telocvične, vonkajšie športoviská a multifunkčné ihriská na krúžkovú činnosť zameranú na šport.

7.5.1 Športové kluby

BC Prievidza – Basketball Club Prievidza

BC Prievidza má v širokom regióne významne postavenie medzi športovými klubmi. Je to bašta slovenského basketbalu a návštevnosť na jednotlivých zápasoch môžu klubu závidieť nielen všetky slovenské a české basketbalové kluby, ale aj mnohé futbalové či hokejové. Pravidelne navštevuje domáce zápasy cca 2.000 divákov a mnohé vyzerajú aj na súperových ihriskách tak, že hráme pred domácim publikom. Basketbal v Prievidzi nie je len šport, je to spoločenská udalosť, na ktorej sa stretávajú deti, rodičia, starí rodičia, a kde môžete zažiť bohatý sprievodný program. Ešte mnoho dní po zápase sa v meste diskutuje o jednotlivých výkonoch, strelách, atmosfére a iných zážitkoch. Finálový zápas sezóny 2011/2012, v ktorom sa rozhodlo o majstrovi SR sledovalo priamo v hale približne 3.700 divákov, čo je rekord nie len našej haly, ale aj historický rekord v návštevnosti na slovenskom mužskom basketbale.

FC Baník Prievidza

Rozvoj mládežníckeho futbalu na hornej Nitre bude sledovať predovšetkým dosiahnutie hlavného cieľa, ktorým je vybudovanie futbalovej Hornonitrianskej akadémie od prípraviek cez žiakov až po dorastencov. Výstupom tohto systému bude nielen kvalitná hráčska základňa pre úspešné účinkovanie „A“ mužstva v najvyšších slovenských súťažiach, ale u tých najtalentovanejších i reprezentácia klubu na úrovni mládežníckych republikových a regionálnych výberov. Jedným z cieľov je, aby v A mužstve dospelých našli uplatnenie naši odchovanci. A aby súťaž, v ktorej budú pôsobiť, bola motiváciou pre mládež regiónu hornej Nitry, fanúšikov, regionálnych partnerov naďalej aktívne podporovať náš projekt rozvoja futbalu v Hornonitrianskom regióne.

Karate klub FKŠ Prievidza

1. JUDO klub Prievidza

Mestský plavecký klub

Klub slovenských turistov – ROKOŠ

Šachový klub Prievidza

Športový strelecký klub Mestskej polície Prievidza

Pampúch – klub netradičných športov
Občianske združenie Aeroklub letisko Prievidza
Klub bojového umenia Taekwon- ITF Prievidza
Korfbalový klub SKK DOLPHINS Prievidza
Baník lásky Prievidza- ultimate team frisbee
Klub modernej gymnastiky ARGO Prievidza
Športová škola karate Prievidza
Športový klub Fitness Free Prievidza
Volejbalový klub Prievidza VK OSMOS Prievidza
Mestský športový hokejový klub – mládež Prievidza, n.o.
Gymnastický klub Elán
Florbalový oddiel Sršne Prievidza
Mažoretky Tanečnej skupiny TREND
Zápasnícky klub Baník Prievidza
a iné

8. KDE MÁME POTENCIÁL

8.1 Deň s mládežou

Termín konania: posledný piatok v mesiaci september, 27.9. 2019 sa konal 10. Ročník

Organizátor: Rada mladých

Partneri: CVČ Prievidza, Ulica Novackého 14, Mesto Prievidza, Stredné školy Prievidza, Nováky, Handlová, Mládežnícke organizácie, Zamestnávateľia zapojení do duálneho vzdelávania z Prievidze

Cieľová skupina: deti a mládež od 12 do 30 rokov, žiaci ZŠ, SŠ, verejnosť mesta v roku 2019 spolu 734 účastníkov, do 15 rokov 585, nad 15 r. 149

Cieľ: Prezentácia a propagácia činnosti SŠ, žiackych školských rád, mládežníckych organizácií, duálnych zamestnávateľov a mladých umelcov a tým prispieť k lepšej informovanosti žiakov základných škôl, mládeže a obyvateľov mesta o ich záujmoch a aktivitách.

Doplňujúce informácie: Počas troch hodín na Námestí slobody odprezentovalo svoju činnosť 9 stredných škôl, 3 zamestnávateľia a 9 mládežníckych organizácií z regiónu Horná Nitra. Počas troch hodín sa žiaci základných škôl a široká verejnosť dozvedela veľa o ich zameraní a činnosti. Mohli si zajazdiť v elektromobile, na zelenom bicykli, ochutnať výrobky Nestlé Prievidza, pozrieť úpravu účesov, dať si namaľovať nechty, urobiť masáž rúk, vyskúšať si prvú pomoc alebo rôzne netradičné športy ako ringo, interkros či petang. V prezentačných stánkoch sa dozvedeli od prezentujúcich žiakov o študijných odboroch, úspechoch školy, činnosti žiackej školskej rady, duálnom vzdelávaní a iných aktivitách. Burzu stredných škôl, zamestnávateľov a mládežníckych organizácií spestrili rôzne hudobné, spevácke, tanečné vystúpenia žiakov a mladých umelcov. Okrem žiakov stredných škôl v programe vystúpila kapela Music Centrum, Súkromná ZUŠ Xoana a Fantastic L, Mažoretky Tanečnej skupiny Trend pri CVČ Prievidza, speváci Adam Cibulka a Anna Tulíková. Programom nás sprevádzali moderátori Elvíra Hrbíková a dvaja študenti Tomáš Šmidák a Adam Cibulka. Zelený bicykel venoval mladým študentom 18 výherných poukazov na zapožičanie bicyklov zdarma. Svoju činnosť prišiel predstaviť aj zástupca Rady mladých Trenčianskeho kraja. Mladých ľudí informoval o možnostiach ďalšieho vzdelávania a získania finančných prostriedkov na svoju činnosť. Podujatie si prišli pozrieť zástupcovia Komisie športu, mládeže a voľnočasových aktivít pri MsZ v Prievidzi predseda komisie a poslanec MsZ pán Branislav Bucák, Míriam Bencová a Helena Píšová a odborná zamestnankyňa Odboru školstva a starostlivosti o občana p. Beáta Jelačičová. Podujatie organizuje Rada mladých, Mesto Prievidza a Centrum voľného času s finančnou a materiálnou podporou mesta Prievidza, Brose Prievidza, spol. s r.o., Centra voľného času Prievidza a KaSS Prievidza.

8.2 Mladí pre Prievidzu- týždeň dobrovoľníctva

Termín konania: prvý júnový týždeň, v roku 2020 pre koronavírus zrušený, 1.- 9.6. 2019 konal 4. ročník

Organizátor: Rada mladých

Partneri: CVC Prievidza, Brose, Mesto Prievidza, Fórum detí a mládeže, žiacke školské rady základných a stredných škôl, mládežnícke organizácie, seniori, zamestnávateľia

Cieľová skupina: deti a mládež mesta, SŠ, ZŠ, mládežnícke organizácie, zamestnávateľia mesta, dôchodcovia- spolu sa ho v roku 2019 zúčastnilo viac ako 1000 dobrovoľníkov a uskutočnilo sa 39 aktivít

Cieľ: Cieľom aktivity je zapojiť čo najviac mladých ľudí do dobrovoľníckych aktivít zameraných na pomoc nášmu mestu a jeho obyvateľom. Ukázať, že mladým ľuďom na meste, ich okolí záleží a že sú ochotní pomáhať. Prehĺbiť spoluprácu rôznych aktérov mládežníckej politiky dobrovoľníctva v našom meste a podporiť medzigeneračnú spoluprácu. Spropagovať dobrovoľníctvo medzi mládežou i širokou verejnosťou. Rozvíjať medziľudské vzťahy, organizačné zručnosti organizátorov. Podporiť záujem mladých ľudí o zdravie, aktívny odpočinok, ochranu životného prostredia, športové a kultúrne aktivity.

Doplňujúce informácie: Počas týždňa dobrovoľníctva sme uskutočnili 39 aktivít, do ktorých sa zapojilo vyše 1 000 dobrovoľníkov, ktorí spolu odpracovali 2 386 hodín. Do aktivít sa zapojilo všetkých 6 stredných škôl, ktoré sú v našom meste a ich žiacke školské rady, 6 základných škôl, 6 mládežníckych organizácií, seniori z Denného centra Sever a 5 firiem - firemní dobrovoľníci. Od soboty 1.6. do nedele 9.6. sme spolu čistili verejné priestranstvá od odpadu, upratovali a rekonštruovali školské areály, opravovali športoviská, učili sa prvú pomoc, organizovali kultúrne podujatia, navštívili dôchodcov, skrášľovali a čistili okolie komunitného centra na Cíglianskej ceste, natierali ploty a okná v CVC i v MŠ, sadili stromy a kvety, učili sa ako sa správne stravovať, rozhýbali deti pri rôznych športových aktivitách a uskutočnili zbierku hračiek a kníh. Jedným z vrcholov Týždňa dobrovoľníctva bolo zábavno-športové podujatie pre rodiny „Detská jašenica“ v Mestskom parku 1.6., ktorého sa zúčastnilo vyše 2500 detí a rodičov. Podujatia sa zúčastnila aj p. primátorka a niektorí poslanci MsZ v Prievidzi. Pre deti sme pripravili 21 stanovísk, kultúrny program, diskotéku a tvorivé dielničky. Deti za svoje športové a umelecké výkony získavali pečiatky, za ktoré získali sladkú odmenu a kartičky postúpili do záverečnej tomboly. Súťaže a prezentácie pre deti pripravili mladí dobrovoľníci, rôzne organizácie, združenia a spoločnosti. Návštevníci si mohli pozrieť prehliadku starej vojenskej techniky, automobilových veteránov, výstavu modelárov, prácu hasičov, vyloviť rybu, zajazdiť na koni, pozrieť ukážky športovej kynológie, zajazdiť na zelených bicykloch, vyskúšať bejzbal, streľbu a iné. V kultúrnom programe vystúpili mladí speváci, tanečníci, detská kapela Music Centrum a na záver mala hodinový koncert mládežnícka kapela koncert kapely Some Body,

Okrem týchto výsledkov projekt mal veľký význam pri prehľbovaní spolupráce rôznych aktérov mládežníckej politiky a dobrovoľníctva v našom meste, pri propagácii dobrovoľníctva medzi mládežou i širokou verejnosťou, v oblasti medziľudských vzťahov, pri rozvoji organizačných zručností, športu, kultúry, zdravia, aktívneho odpočinku a ochrany životného prostredia. Prvotná myšlienka uskutočniť

týždeň dobrovoľníctva vzišla práve od mladých ľudí, ktorí sa zapojili do prípravy, realizácie aj zhodnotenia aktivity.

8.3 Ekorok s Nestlé Slovensko, s.r.o.

Termín konania: počas školského roka (október - apríl), v šk. roku 2019/ 2020 sa pre koronavírus nekonalo podujatie Deň Zeme na Námestí slobody, počas ktorého vyvrcholia celoročné aktivity prezentačným podujatím pre mládež a širokú verejnosť, V priebehu 17. ročníka sa uskutočnili rôzne environmentálne aktivity od októbra 2019 do marca 2020 v materských a základných školách mesta na tému „Oslava lesa“, zberové aktivity a projekty Zelený nápad. Keďže sa Ekorok neuskutočnil ako po iné roky, vyhodnotíme 16. ročník Ekoroku s Nestlé Slovensko, s.r.o., ktorý sa uskutočnil v šk.r. 2018/2019.

Organizátor: Mesto Prievidza, Nestlé Slovensko, s.r.o., Centrum voľného času

Partneri: materské a základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza, organizácie zamerané na ekológiu a ochranu prírody

Cieľová skupina: Deti a žiaci materských a základných škôl, do realizácie projektu bolo od januára do apríla zapojených vyše 3000 detí vo veku 3 - 15 rokov, podujatia „Deň Zeme“ sa zúčastnilo 1023 ľudí (žiacov, učiteľov, hostí z mesta a Nestlé Slovensko a široká verejnosť) z toho 757 vo veku do 15 rokov a 266 vo veku nad 15 rokov

Cieľ: Zvýšiť záujem detí i širokej verejnosti o problematiku životného prostredia, najmä vo svojom okolí, a zapojiť čo najviac detí do rôznych environmentálnych aktivít.

Doplňujúce informácie: Pri príležitosti Dňa Zeme sa v piatok 26. 4. 2019 na Námestí slobody v Prievidzi uskutočnila záverečná prezentácia a vyhodnotenie EKOROKU s Nestlé Slovensko, s.r.o. Tento environmentálny projekt sa v školskom roku 2018/2019 realizoval už po 16-krát a tentoraz sa venoval téme "OSLAVA LESA." Zapojilo sa do neho cca 3000 detí z piatich základných škôl (ZŠ) a dvoch základných škôl s materskou školou (ZŠ s MŠ) v Prievidzi. O svojich aktivitách pravidelne informovali na svojich internetových stránkach a prostredníctvom Centra voľného času (CVČ) v Prievidzi. Informovala o tom organizátorka podujatia Mgr. Miriam Bencová, riaditeľka CVČ.

„Jednotlivé školy realizovali v rámci projektu vlastné projekty. Pozorovali pritom prírodu, sadili stromčeky, čistili okolie školy, zbierali odpady. Problematika životného prostredia patrí k najdiskutovanejším a najčastejšie riešeným otázkam každodenného života. Projekt je voľným pokračovaním minuloročných aktivít projektu mesta Prievidza a firmy NESTLÉ Slovensko, zameraných na prehĺbenie záujmu detí i celej verejnosti o problematiku životného prostredia vo svojom okolí. Jeho cieľom je posilniť vedomosti, zručnosti a schopnosti žiakov v oblasti ochrany prírody a životného prostredia a realizovať aktivity pri skrášľovaní a udržiavaní mesta. Projekt trval od novembra 2018 do apríla 2019 a vyvrcholil záverečnou prezentáciou.“ Dodala, že tento rok školy nemali prezentačné stánky. Namiesto toho deti usporiadali okolo Námestia slobody sprievod v kostýmoch s

lesnou tematikou. Na námestí boli stánky organizácií zaoberajúcich sa ochranou prírody, ktoré si pre deti pripravili rôzne výstavy, interaktívne hry, súťaže a tvorivé dielne. Boli medzi nimi Štátne lesy (Lesná pedagogika), Hornonitrianske múzeum v Prievidzi, ZOO Bojnice, SZOPK Prievidza (Včely v meste, Vtáky v meste), Zelený bicykel a iné. Deti sa počas týchto aktivít naučili sadiť kvety, vyrobiť búdku, spoznať stopy zvierat a pod. Premietal sa aj ekofilm „Nesmrtelný les“ a konala beseda s jeho autorom Erikom Balážom. Deti vytvorili aj ODKAZ ZEMI a to maľovaním na veľké plátno vystavené na námestí a neskoršie v CVČ.

V časti projektu „Zelený nápad“ školy revitalizovali a obnovovali priestory svojho areálu. Dve vybrané základné školy a jedna materská škola dostali finančnú podporu na ich realizáciu. V časti projektu „Ekoinfo“ školy realizovali aktivity súvisiace s environmentálnou výchovou a témou Ekoroku „Oslava lesa“.

„Aktualizovali aj svoje webové stránky pravidelným zverejňovaním zrealizovaných aktivít a vložili na ňu víťazné logo minuloročného EKOROKU. Vytvorili logo školy, ktoré bude použité na prezentáciu školy pri ukončení projektu a v závere projektu vyhodnotili najlepšie aktivity, podujatia a činnosti žiakov súvisiace s projektom oslavy lesa. Pripravili aj krátky program súvisiaci s tematikou lesa na záverečnú prezentáciu. Projekt realizuje mesto Prievidza v spolupráci s CVČ a finančnou podporou od spoločnosti Nestlé Slovensko v celkovej výške 8 000 eur,“ povedala M.Bencová.

Prievidzské deti spolu vyzbierali aj 51 588 kg starého papiera, čím zachránili 877 stromov. (Údaje vychádzajú zo Severoamerickej organizácie pre ochranu životného prostredia Earth Care ktorá uvádza, že 1 tona zberového papiera zachráni 17 stromov a vytriedením okolo 100 ton papiera sa zachráni približne 1 hektár storočného lesa). Okrem toho ZŠ Malonepalská vyzbierala 199 starých mobilov.

8.4 Vzdelávanie mladých lídrov Prievidza

Termín konania: štvorľazové vzdelávanie sme uskutočnili dvakrát v roku 2018 a 2019 – 2020

- 1. školenia 23. - 24. 11 2019, rekreačne zariadenie Púšť 9:00-17:00 (21 účastníkov + 2 školiteľky)
- 2. školenie 23. - 24.11. 2019, CVČ Prievidza 9:00 - 17:00 (21 účastníkov + 2 školiteľky, 2 hostia - motivačný večer)
- realizácia malého projektu 24.11. 2019 - 21.2. 2020, v meste Prievidza
- 3. školenie 22. - 23. 2. 2020 CVČ Prievidza 9:00 - 17:00 (21 účastníkov + 2 školiteľky, 1 hosť z Maďarska v rámci medzinárodnej výmeny)

Organizátor: Rada mladých

Partneri: CVČ Prievidza, Mesto Prievidza, Hajcman o.z.

Cieľová skupina: 21 mladých lídrov vo veku 12 až 18 rokov, 63 účastníkov od 12 do 16 rokov, 9 školiteľov a hostí nad 30 rokov

Ciel': Podpora práce s mládežou v meste Prievidza, ŽŠR SŠ a ZŠ. Prostredníctvom neformálneho vzdelávania rozvíjať zručností, schopností a postoje mladých ľudí. Umožniť mladým ľuďom nadobudnúť také kompetencie, ktoré potrebujú pre ich úspešné uplatnenie v oblasti práce s mládežou a na trhu práce. Rozvíjať najmä sociálno-osobnostné zručnosti účastníkov. Vzdelávaním umožniť mladým ľuďom prevziať zodpovednosť za prostredie, v ktorom žijú a reagovať na potreby vo svojom okolí, zorganizovať malý projekt a vďaka tomu si overiť svoje kompetencie aj v praxi. Motivovať účastníkov k zapojeniu do neformálneho vzdelávania, ďalej na sebe pracovať a zapájať sa do života svojej komunity, školy a mesta.

Doplňujúce informácie: Vzdelávanie som organizovala v spolupráci so školiteľkou Editkou Bednárovou z Hajcman o.z. Prievidza. Uskutočnilo sa v týchto oblastiach:

1. školenie - komunikácia, tímová spolupráca, základy projektového cyklu, neformálne vzdelávanie, motivácia, spätná väzba
2. školenie - projektový zámer, potreba, cieľ, aktivity, cieľová skupina, zdroje, rozpočet, napísanie malého projektového zámeru
3. osobnostný rozvoj, vyhodnotenie projektu, spätná väzba, tímová spolupráca, vyúčtovanie projektu a záverečná správa.

Počas neho sa zrealizovalo 21 malých projektov, každý bol podporený sumou 50 eur. Boli zamerané napr. workshopy separovanie odpadu, stretnutie so seniormi, odstránenie nápisov po writeroch, vyčistenie výhľadne, stolnotenisový turnaj a iné.

8.5 Deň športu

Termín konania: koná sa v júni, v roku 2020 pre koronavírus zrušený, 21.6.2019 Námestie slobody Prievidza, 8:00-13:00

Organizátor: Centrum voľného času Prievidza

Partneri: Olympijský výbor Prievidza, Mesto Prievidza, Rada mladých, mládežnícke športové kluby a organizácie

Cieľová skupina: Deti MŠ, žiaci ZŠ a SŠ, verejnosť mesta spolu cca 1000 účastníkov

Cieľ: Cieľom je spropagovať mládežnícky šport medzi deťmi, mládežou a obyvateľmi mesta Prievidza. Zapojiť do športovania, aktívneho a zdravého trávenia voľného času viac mladých ľudí. Ukázať a oboznámiť žiakov, širokú verejnosť s ponukou rôznych druhov športov v našom meste. Podporiť rozvoj mládežníckeho športu a upozorniť na nové a menej známe druhy športov.

Doplňujúce informácie: Podujatia sa zúčastnili zástupcovia všetkých základných škôl mesta, ale aj stredoškólači zo Spojenej Piaristickej školy F. Hanáka a z Gymnázia V. B. Nedožerského. Podporiť nás prišli aj deti z materských škôl Ul. Benického a Ul. Sv. Cyrila. Počas dňa sa na námestí vystriedalo vyše 1 000 mladých ľudí, športovcov, žiakov a verejnosti. Podujatie slávnostne otvoril zástupca primátorky

mesta Prievidza pán Ľuboš Jelačič spolu s predsedom Olympijského klubu v Prievidzi pánom Vladimírom Revickým. Ďalšími hosťami podujatia bol náš rodák a bronzový medailista v zápasení z OH v Soule 1988 pán Jozef Lohyňa, jeho tréner pán Mikuláš Timko a predseda Komisie športu, mládeže a voľnočasových aktivít a poslanec Mestského zastupiteľstva v Prievidzi pán Branislav Bucák. Mladí športovci prišli podporiť olympijskú myšlienku zabehnutím symbolického okruhu okolo Námestia slobody. Počas dňa sa na námestí prezentovali rôzne detské a mládežnícke športové kluby napr. Korfbalový klub SKK Dolphins, Ultimate frisbee team Baník lásky, Športová škola karate Prievidza, Goodsport Slovakia, Zelený bicykel, Klub športovej gymnastiky Elán, futbalové a fitness aerobické športové triedy ZŠ na Ulici energetikov, Volejbalový klub Prievidza, Klub netradičných športov Pampúch, Florbalový klub FbO Sršne Prievidza či Mládežnícka basketbalová akadémia. Deti aj verejnosť si s nimi mohla zasúť ažiť a zašportovať. Mohli sa dozvedieť o úspechoch mladých športovcov, aj to, ako sa aj oni nimi môžu stať. Stanoviská si pre deti pripravili aj Mladí dobrovoľníci CVČ. Bola pre nich postavená aj trampolína, ktorú nám zapožičal Intersport. Súčasťou podujatia bol aj prvý ročník florbalového turnaja mix tímov "Mladí pre Prievidzu" ktorý organizovala Rada mladých Prievidza. Jeho víťazom sa stal tím Gymnázia V.B. Nedožerského. Celé podujatie doplnili vystúpenia nadaných športovcov, tanečníkov a spevákov. Svoj talent nám predviedli žiaci Súkromnej ZUŠ Fantastik, Súkromnej ZUŠ Xoana, Tanečnej skupiny Diamonds, cvičenky z klubu Olympia, deti z MŠ Ul. Benického a Ul. Sv. Cyrila.

V Prievidzi 29.7. 2020

Vypracovali: Mgr. Janka Krausová a Mgr. Katarína Cifriková